

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έρευνα στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας:

Χωροταξική καταγραφή εμπορικών επιχειρήσεων της πόλεως των Πατρών. Αξιολόγηση και ταξινόμηση με διάφορα κριτήρια (περιοχή οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από Δημητρίου Βότση έως Πλατεία Γεωργίου Α΄).

Εισηγητής: Παναγόπουλος Ιωάννης
Σπουδάστριες : Γκούφα Μοσχούλα
Κοτσαλίδου Αρετή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πρόοδος ενός τόπου εξαρτάται από το εμπόριο αφού επηρεάζει την οικονομία και τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων του τόπου αυτού. Στην προσπάθεια να διαπιστώσουμε κατά πόσο το εμπόριο επιδρά στη ζωή των κατοίκων της Πάτρας αναζητήσαμε σχετικά στοιχεία.

Αντικείμενο της πτυχιακής αυτής εργασίας αποτελεί η χωροταξική καταγραφή για την ταξινόμηση και αξιολόγηση με διάφορα κριτήρια, των εμπορικών καταστημάτων που βρίσκονται στις οδούς Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως την Πλατεία Γεωργίου Α΄ στην Κάτω Πόλη των Πατρών. Δηλαδή, λέγοντας χωροταξική καταγραφή εννοούμε την παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης των εμπορικών επιχειρήσεων σε κάθε δρόμο της υπό - εξέταση περιοχής.

Ιστορικά, η οδός Κορίνθου, πρώην Ελευθερίου Βενιζέλου πήρε το όνομά της από την πόλη της Κορίνθου, πρωτεύουσα του νομού Κορινθίας στην Ανατολική Πελοπόννησο. Στην οδό αυτή βρίσκονται το σπίτι που γεννήθηκε ο Κωστής Παλαμάς, το κτίριο της Νομαρχίας Αχαΐας, Δημόσιες Υπηρεσίες, Τράπεζες και το κτίριο του ΙΚΑ.

Η οδός Μαιζώνος πήρε το όνομά της (1879) από τον Γάλλο στρατάρχη Νικόλαο Ιωσήφ Μαιζών. Στην οδό αυτή βρέθηκαν διάφορα μνημεία ανασκαφών και ερείπια μεγάλου κτιρίου του 1ου αιώνα μ.Χ. Επίσης στην οδό αυτή βρίσκεται το πρώτο σπίτι που χτίστηκε στην Κάτω Πόλη (1832), το Παλαιό Δημαρχείο και η Δημοτική Βιβλιοθήκη.

Η οδός Ρήγα Φεραίου πήρε το όνομά της από τον Ρήγα Φεραίο ή Βελεστινλή.

Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να προκύψουν συμπεράσματα από τη μελέτη της εξέλιξης της εμπορικής δραστηριότητας όπως αυτή καταγράφεται σε αυτούς τους δρόμους από το παρελθόν μέχρι και σήμερα. Δηλαδή, αυτή η έρευνα γίνεται ώστε να μπορέσει ο κάθε αναγνώστης να διαμορφώσει μια εικόνα της υπό - εξέταση περιοχής, δηλαδή το σύνολο των καταστημάτων που εμφανίζονται στο συγκεκριμένο τμήμα της Πάτρας. Κατεπέκταση, ο αναγνώστης θα αναπτύξει μια άλλη άποψη για το αντικείμενο δραστηριότητας αυτών των εμπορικών καταστημάτων και άρα γενικότερα για το εμπόριο της περιοχής.

Για να συγκεντρώσουμε χρήσιμα στοιχεία από την έρευνά μας μοιράσαμε από ένα ερωτηματολόγιο στους καταστηματάρχες της περιοχής. Ο τίτλος της επιχείρησης, το όνομα, η καταγωγή, το επάγγελμα του πατρός του ιδιοκτήτη, η οδός και ο αριθμός καθώς και οι τρόποι απόκτησης της επιχείρησης ήταν μερικά από τα κύρια στοιχεία του ερωτηματολογίου αυτού.

Στο ερωτηματολόγιο που μοιράσαμε στα 128 εμπορικά καταστήματα ανταποκρίθηκαν και απάντησαν οι ιδιοκτήτες 99 καταστημάτων, δηλαδή ένα

ποσοστό 77%. Στη συνέχεια απευθυνθήκαμε στη Στατιστική Υπηρεσία των Πατρών προκειμένου να συγκεντρώσουμε πληροφορίες για τον αριθμό των κατοικιών ανά οικοδομικό τετράγωνο της υπό - εξέταση περιοχής, το μέγεθος των νοικοκυριών και το σύνολο του πραγματικού πληθυσμού.

Από την έρευνα στις οδούς Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως την Πλατεία Γεωργίου Α΄ καταγράψαμε το σύνολο εμπορικών καταστημάτων όπως αυτά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΔΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ	58
ΜΑΙΖΩΝΟΣ	38
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	51
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	147

Από το σύνολο των 147 καταστημάτων οι 16 είναι κενοί χώροι, δηλαδή ένα ποσοστό περίπου 11%. Επίσης υπάρχουν 2 Τράπεζες και το Παλαιό Δημαρχείο τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο άμεσου ενδιαφέροντος μας. Επομένως, συνολικά εξετάστηκαν 128 εμπορικά καταστήματα.

Ολοκληρώνοντας, από την επεξεργασία και την ανάλυση των στοιχείων που προκύπτουν από την έρευνα αυτή μας δίνεται η δυνατότητα να εκφράσουμε απόψεις και για την μελλοντική εξέλιξη της αγοράς στους τρεις αυτούς κύριους δρόμους της Κάτω Πόλης. Μελετώντας, δηλαδή, την εμπορική και οικονομική ανάπτυξη της Κάτω Πόλης μπορούμε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα οικονομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος. Άλλωστε όλοι γνωρίζουμε ότι η οικονομική και η εμπορική ανάπτυξη μιας πόλης αποτελεί την βάση για την κοινωνική εξέλιξη και ευημερία των κατοίκων της πόλης αυτής.

Εν κατακλείδι, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους τους ανθρώπους που μας βοήθησαν στη συγκέντρωση πολύτιμων πληροφοριών για το καλύτερο αποτέλεσμα αυτής της πτυχιακής εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ</u>	Σελ.
1. Αναδρομή σε ιστορικά στοιχεία	1
1.1 Το σχέδιο πόλεως των Πατρών επί Σταμάτιου Βούλγαρη	5
1.2 Αλλοιώσεις του σχεδίου Βούλγαρη	7
1.3 Φωτογραφικό υλικό	8
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ</u>	
Πίνακες Στατιστικών Στοιχείων, Διαγράμματα	13
<u>Α΄ Μέρος</u>	
Χωροταξική καταγραφή των καταστημάτων των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από την Δημητρίου Βότση έως την Πλατεία Γεωργίου Α΄ - α) ΠΙΝΑΚΕΣ 1,2,3 και β) ΠΙΝΑΚΕΣ 1α,2α, 3α	13
<u>Β΄ Μέρος</u>	
α) Αντικείμενο Δραστηριότητας	23
β) Καταγωγή Ιδιοκτήτη	28
γ) Επάγγελμα Πατρός	32
δ) Τρόποι Απόκτησης της Επιχείρησης	35
ε) Παλαιότερα Αντικείμενα Δραστηριότητας	38
στ) Κατάταξη των επιχειρήσεων σύμφωνα με το έτος έναρξης	46
ζ) Στοιχεία Στατιστικής Υπηρεσίας	48
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ</u>	
Συνεντεύξεις – Μαρτυρίες	62
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ</u>	
Συμπεράσματα	66
Ανακεφαλαίωση	68
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ</u>	
Ερωτηματολόγια Έρευνας	

Θεωρήσαμε χρήσιμο να παραθέσουμε το σχέδιο πόλεως του Στ. Βούλγαρη ως ιστορικό στοιχείο, γιατί ο ίδιος πήρε εντολή από τον Κυβερνήτη Καποδίστρια στις 29/10/1828 για την σύνταξη του σχεδίου πόλεως των Πατρών. Η οικοδόμηση της κάτω πόλης, μέρος της οποίας αποτελούν και οι δρόμοι Κορίνθου, Μαιζώνος, Ρήγα Φεραίου, άρχισε το 1828. Από το σχέδιο αυτό συμπεραίνουμε ότι οι παραπάνω δρόμοι αποτελούν ένα τμήμα των πιο παλιών δρόμων της Πάτρας.

Το Σχέδιο Πόλεως των Πατρών (1829)

Ο Σταμάτιος Βούλγαρης παίρνει εντολή από τον Κυβερνήτη Καποδίστρια στις 29.10.1928 για την σύνταξη του πολεοδομικού σχεδίου της Πάτρας.

Στην Πάτρα εκδηλώνεται πολύ νωρίς η επέμβαση του Κράτους στο αστικό τοπίο με συγκεκριμένους στόχους:

A) Ο Βούλγαρης σχεδιάζει μια καινούρια πόλη στη θέση της πεδιάδος κατά μήκος της ακτής κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στον οικονομικό ρόλο που καλείται αυτή να παίξει ως χώρος ανοιχτών ανταλλαγών προς το εξωτερικό και

B) αντιμετωπίζει την πόλη ως χώρο αποκλειστικά για κατοικία και πάνω στα ερείπια της που φανέρωναν μια πόλη άτακτα οικοδομημένη σχεδιάζει μια καινούρια.

Η οικοδόμηση της Κάτω Πόλεως άρχισε το 1828 αλλά το πρόβλημα των αποζημιώσεων επιβράδυνε τους ρυθμούς της. Το τμήμα της Κάτω Πόλεως που οικοδομείται πρώτο είναι αυτό που βρίσκεται δεξιά και αριστερά της ιδεατής γραμμής που ενώνει την πλατεία Καποδιστρίου με το λιμάνι. Όλα τα οικοπέδα που εκποιήθηκαν ως το 1847 βρίσκονται στο τμήμα αυτό.

Η θέση του σε σχέση με το λιμάνι, την αγορά και την Άνω Πόλη ευνοούν την συγκέντρωση του πληθυσμού. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα η σχεδιοποίηση της πόλης να συμβάλει στην: α) διαφορετική αντιμετώπιση της γης ως εμπορεύσιμου είδους: στο εξής η τιμή της γης διαμορφώνεται όχι από τη θέση της σε σχέση με το σχέδιο αν είναι δηλαδή μέσα ή έξω από αυτό αλλά και από την επένδυση που έχει γίνει πάνω σε αυτή και β) στην διαφορετική αντιμετώπιση του ιδιωτικού κτιρίου που στο εξής δεν χρησιμοποιείται αποκλειστικά για κατοικία αλλά και για επαγγελματική στέγη.

Η πόλη αρχίζει σιγά-σιγά να μετατρέπεται σε κέντρο επιχειρήσεων της Δυτικής Ελλάδος. Η αγορά της Πάτρας δέχεται και διαθέτει όχι μόνο τα αγροτικά προϊόντα της ενδοχώρας αλλά και εισαγόμενα βιομηχανικά είδη και αποικιακά προϊόντα αφού στο λιμάνι της συγκλίνουν όλες οι εισαγωγές του δυτικού ελληνικού χώρου. Έτσι η αγορά της Πάτρας παρουσιάζει μεγάλη κινητικότητα αγαθών.

Ο Καποδίστριας έδειξε σοβαρό ενδιαφέρον για να δημιουργηθεί εκτός των άλλων ένα εμποροβιομηχανικό κέντρο στην Πάτρα. Για αυτό το λόγο έδωσε γενναία επιχορήγηση για την οικοδόμηση της δημόσιας αγοράς των Πατρών και αυτό γιατί οι ανάγκες αυξάνονταν και γίνονταν περισσότερο επιτακτικές όσο η πόλη γινόταν πολυπληθέστερη.

Εκτελώντας σχετική εντολή του Κυβερνήτη επιλέχτηκε για την οικοδόμηση της αγοράς τόπος κατάλληλος στο κέντρο της πόλης.

Στο σχέδιο του 1829 ο Βούλγαρης προέβλεπε δυο χώρους αγορών. Το έναν τον προόριζε για αγορά δημητριακών στη βορειοδυτική πλευρά της Κάτω Πόλης και τον άλλον για αγορά ζώων στο βορειοανατολικό άκρο της Άνω Πόλης. Μέσα στις προθέσεις του φαίνεται ότι ήταν η δημιουργία κέντρων οικονομικής

Τὸ πρῶτο βυμοτομικὸν σχέδιον τῆς πόλεως Πατρῶν, τὸ ὁποῖον μετέωρον τοῦ Καπερνήσιου Καποδιστρια, ἐσχέδιασε ὁ Λιανταῖος Βουλγάρης τὸ 1829. Τὸ σχέδιον αὐτὸ μετὰ ἀπὸ πολλῆς μετατροπῆς ἀπετέλεσε τὴν βάση τοῦ σημερινοῦ τοῦ ὁποῖου ἡ πολεοδομικὴ διαμόρφωσις εὐσεπῶς ἐπιτελεῖται.

δραστηριότητας και στα δυο τμήματα της πόλης που το ένα θα συμπλήρωνε το άλλο και τα δυο θα λειτουργούσαν σε συνδυασμό με το τρίτο κέντρο της οικονομικής ζωής της πόλης που ήταν το λιμάνι.

Το σχέδιο όμως αυτό δεν υλοποιήθηκε ποτέ και αυτό γιατί τα δύο τμήματα της πόλης ήταν σαφώς χωρισμένα από γεωφυσική άποψη. Αυτή η διάκριση ήταν περισσότερο αισθητή από την ύπαρξη οποιουδήποτε δρόμου που να συνενώνει την Άνω και Κάτω Πόλη. Αυτό υπήρξε σοβαρό εμπόδιο για τις κάθε είδους μεταφορές από το ένα τμήμα της πόλης στο άλλο. Η Άνω Πόλη προϋπήρχε του σχεδίου και έτσι οι Πατρινοί ξαναγύρισαν στο χώρο που παραδοσιακά χρησιμοποιούσαν σαν αγορά, το Τάσι, που κόβει την Άνω Πόλη κατακόρυφα και οδηγεί προς την αγροτική ενδοχώρα. Η κατάσταση αυτή όπως ήταν φυσικό οδήγησε στην δημιουργία δύο αυτοτελών αγορών σε κάθε τμήμα της πόλης.

Συμπερασματικά και τα δύο τμήματα, Άνω και Κάτω Πόλη παρουσιάζουν τη ίδια πολεοδομική λύση. Ορθογώνια τεμνόμενοι δρόμοι, συμμετρικά τοποθετημένες πλατείες. Μια σύνθεση καθαρά γεωμετρική, η οποία όμως δεν αφήνει τελικά την εντύπωση της αυστηρής και ανελαστικής γεωμετρικής μονοτονίας από το γεγονός ότι τα δύο τμήματα ξεχωρίζουν από μια ευδιάκριτη ζώνη πρασίνου, τα οποία δεν είναι παράλληλα μεταξύ τους αλλά τέμνονται υπό γωνία. Αυτά τα δύο υπό γωνία σκέλη του σχεδίου που αγκαλιάζουν με αυτό τον τρόπο το Φρούριο, το οποίο αναδεικνύεται έτσι σαν σημαντικό πολεοδομικό στοιχείο ενσωματωμένο στον οργανισμό της πόλεως μετατρέπουν την ανελαστική αναγεννησιακή πολεοδομική ρυθμολογία σε μια ευάρεστη και ευρηματική πολεοδομική σύνθεση. Κατά μήκος της παραλιακής ζώνης ο Βούλγαρης προτείνει μια δεντροστοιχία περιπάτου για την δημιουργία της οποίας προσφέρει την αμοιβή του, προκειμένου η Πάτρα να είναι όμορφη και από την θάλασσα.

Καταλήγοντας, διαπιστώνουμε ότι στο σχέδιο έχουν ληφθεί όλοι οι παράγοντες που διέπουν μια τέτοια εργασία: η μορφή του εδάφους, οι κυκλοφοριακές συνδέσεις με τη ευρύτετη περιοχή, η διαφαινόμενη εξέλιξη της πόλεως, η διαφύλαξη και ανάδειξη της αρχαιολογικής του υποστάσεως (Φρούριο, Ωδείο, Αμφιθέατρο, Υψηλά Αλώνια, Λιμάνι) και τέλος οι αισθητικές φυγές του τόπου (Φρούριο - παραλία).

Αλλοιώσεις του σχεδίου Βούλγαρη

Το σχέδιο του Βούλγαρη αποτελεί μεν τη βάση του σημερινού πολεοδομικού σχεδίου, διαφέρει όμως κατά πολύ από το σημερινό. Οι επεμβάσεις και οι κατά καιρούς τροποποιήσεις αλλοίωσαν εντελώς τις θεμελιώδεις αρχές του. Η βασική κεντρική σύλληψη ως προς τα σημεία αναφοράς (φρούριο - προκουμαία), δεν αναγνωρίστηκε ποτέ. Αυτό που στην ουσία διασώθηκε είναι ο προσανατολισμός των δύο τμημάτων (ή η γωνία υπό την οποία τέμνονται) και η αποδοχή αυτών των δύο τμημάτων. Οι επεμβάσεις όμως συνεχίστηκαν και οι αλλοιώσεις είναι τριών ειδών:

- Μείωση πλατειών και ζωνών πρασίνου

Στην Κάτω Πόλη οι πέντε πλατείες έγιναν δύο. Η Πλατεία Γεωργίου έγινε μεγαλύτερη, η δε Πλατεία Όλγας μετατέθηκε σε χώρο ολόκληρου οικοδομικού τετραγώνου. Η παραλιακή ζώνη, στην οποία ο Βούλγαρης σχεδίαζε ένα γραμμικό άλσος, για το οποίο διέθεσε την αμοιβή του και το οποίο θα έκλεινε την πόλη από την πλευρά της θάλασσας οικοπεδοποιήθηκε. Αργότερα δε, θεωρήθηκε η ζώνη αυτή η καλύτερη λύση για την διέλευση της σιδηροδρομικής γραμμής. Η ζώνη πρασίνου γύρω από το Φρούριο καταργείται και αυτή σιγά - σιγά. Τα σπίτια φτάνουν μέχρι σημείου να εφάπτονται με τα περιφερειακά τείχη αυτού. Υποβαθμίζεται έτσι η σημασία του φρουρίου σαν αυτόνομου σημείου αναφοράς.

Η έλλειψη ευαισθησίας για την αρχαία κληρονομιά είναι χαρακτηριστική. Παρόλη την προτροπή του Βούλγαρη για σεβασμό των αρχαιοτήτων, η νέα Πάτρα χτίζεται κάτω από τον ασφυκτικό κλοιό των προβλημάτων μιας ολοσχερώς κατεστραμμένης χώρας.

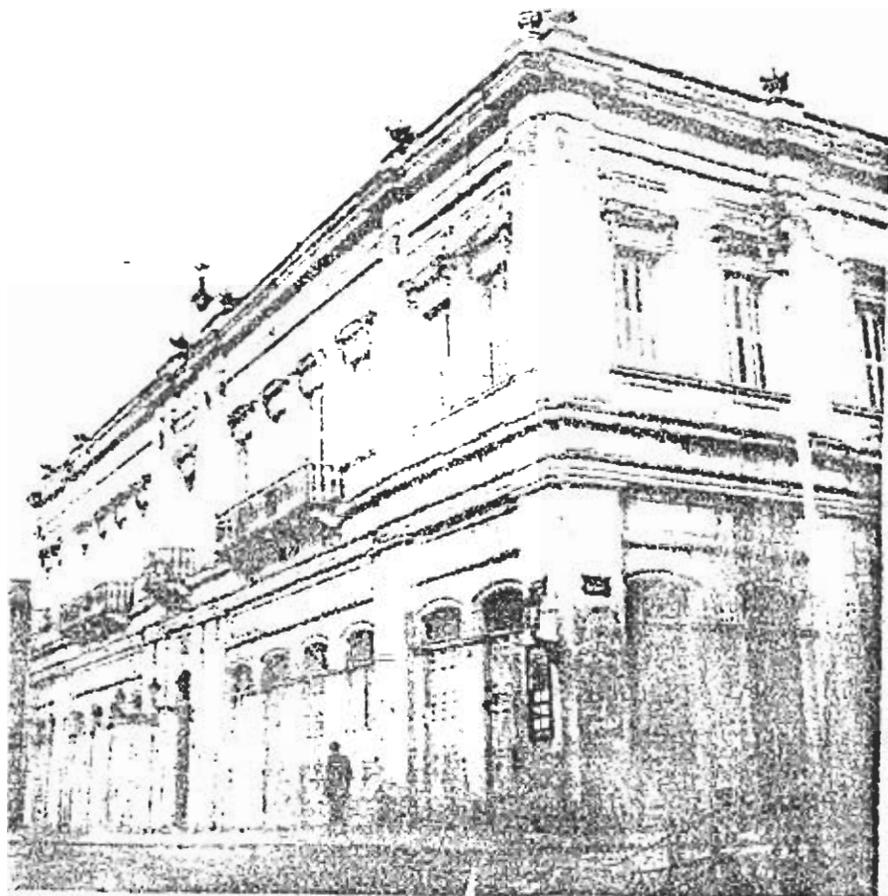
- Η αλλαγή της πολεοδομικής μονάδας

Σήμερα, παρατηρείται η διάσπαση σε πολλές περιπτώσεις των αρχικών οικοδομικών τετραγώνων σε μικρότερα, η μετατροπή των εσωτερικών αυλών σε ενδιάμεσους δρόμους καθώς και η έγκριση καταλήψεως και οικοπεδοποίησεως ακάλυπτων χώρων.

- Στοές

Επιπλέον, παρατηρείται η κατάργηση των στοών. Η ενοποίηση των περιοχών με τον διάφανο αυτό πεζόδρομο και το αισθητικό αποτέλεσμα από τον επαναλαμβανόμενο ρυθμό κιόνων και τόξων, μειώθηκε τόσο, ώστε να μην είναι πλέον ορατή η οργανική του σύνδεση με όλο το πολεοδομικό σύστημα.

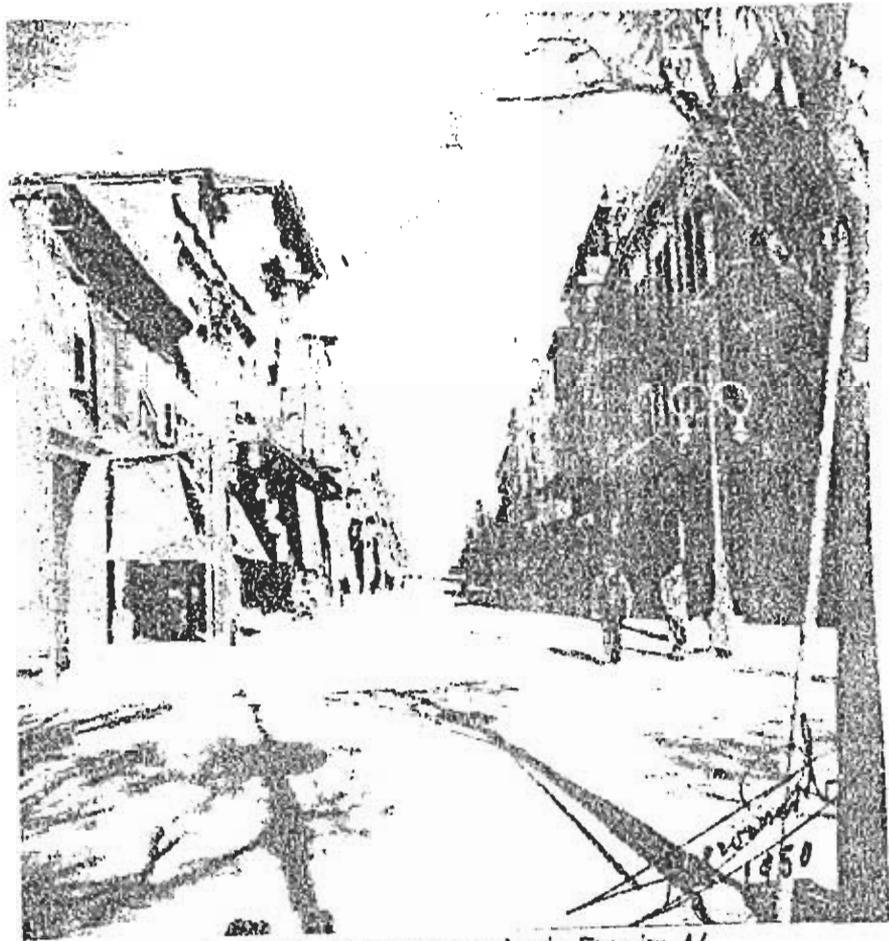
Το σχέδιο, όπως τελικά διαμορφώθηκε και όπως ακόμα σήμερα εξακολουθεί να υπάρχει σαν πυρήνας της σημερινής πόλεως, το βρίσκουμε στα αρχεία του Δήμου Πατρών με χρονολογία 1858.

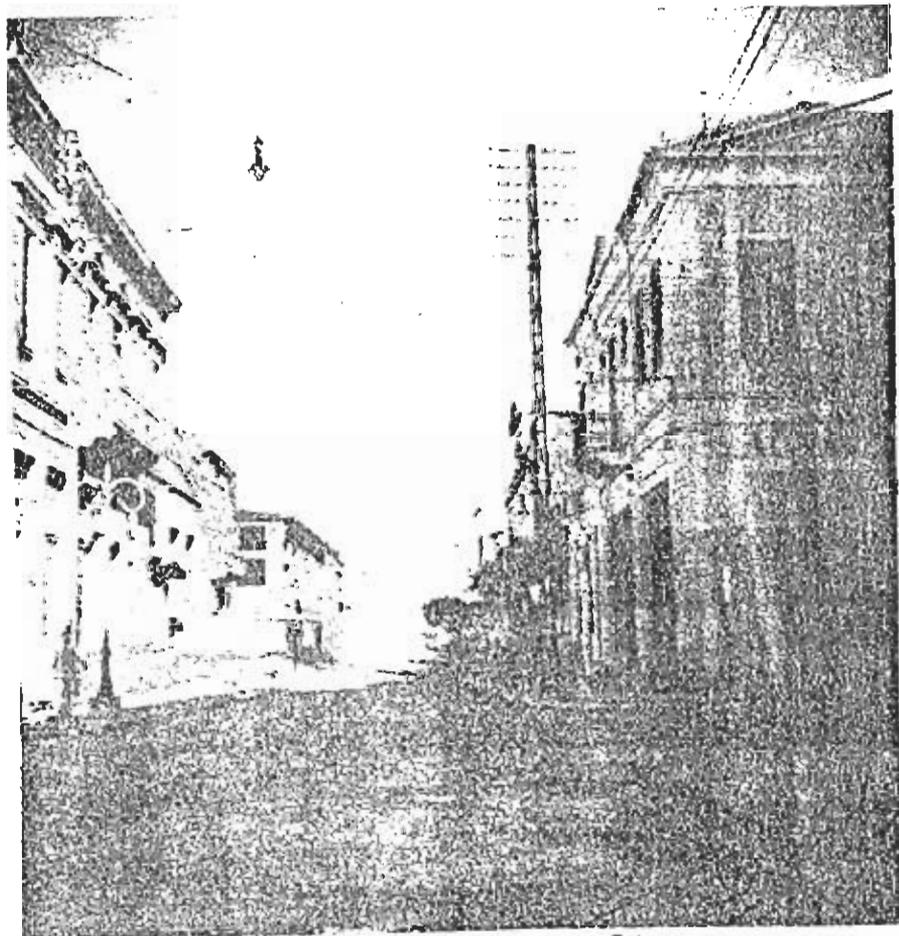
Το δημαρχιακό μέγαρο στην οδό Μαιζώνας.

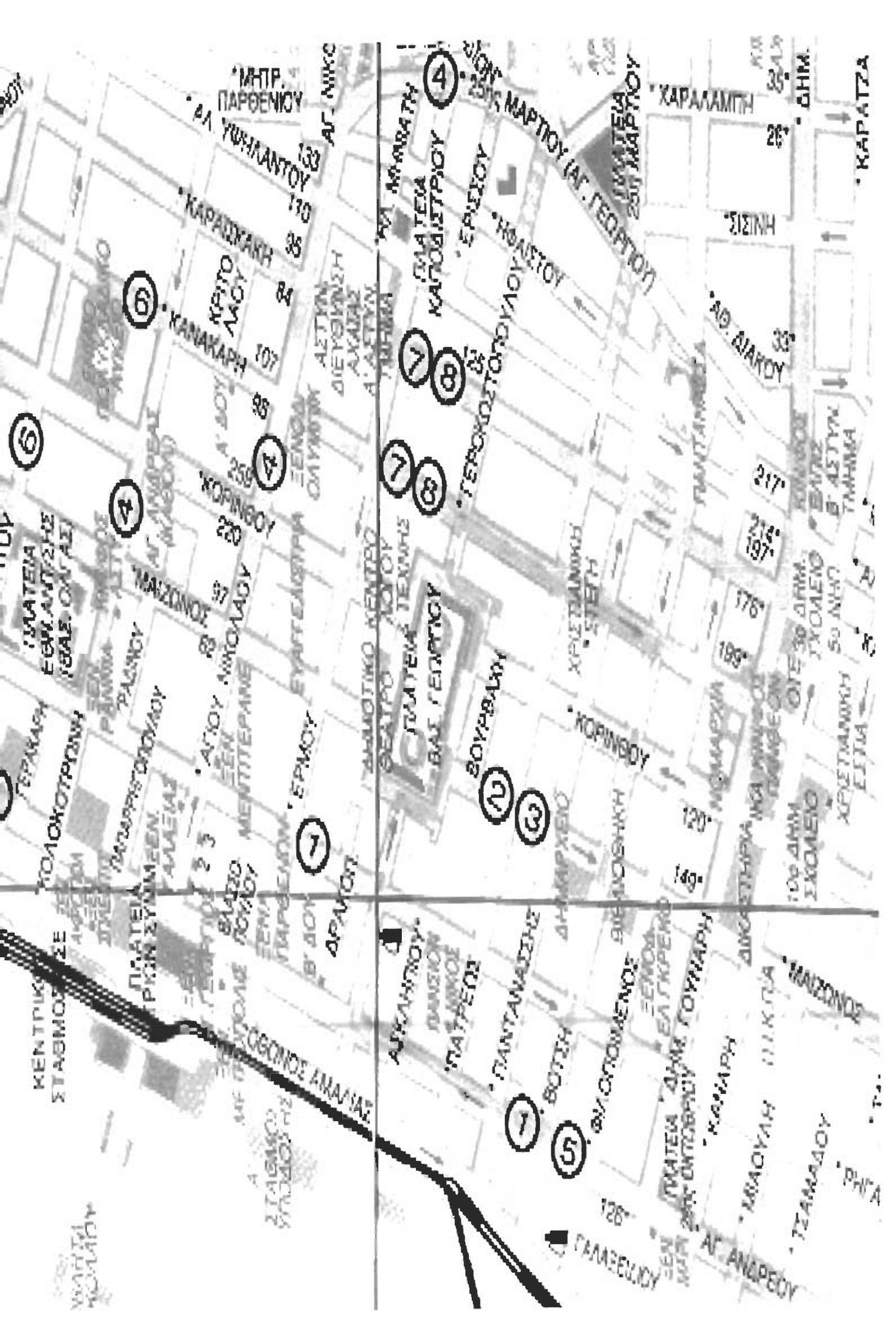
Η πλατεία Γεωργίου Α'. Στο βάθος το Δημοτικό θέατρο

Η οδός Μαιζώνος από την πλατεία Γεωργίου Α'.

Η οδός Μαιζώνος στη γωνία με τη Γούναρη

6

6

4

4

7

8

7

8

4

7

10

11

7

5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Α' Μέρος

Χωροταξική καταγραφή των καταστημάτων των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως και την Πλατεία Γεωργίου Α'.

Το πρώτο μέρος στο δεύτερο κεφάλαιο αφορά την χωροταξική καταγραφή, δηλαδή την παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης των εμπορικών καταστημάτων των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως την Πλατεία Γεωργίου Α'. Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι η χωροταξική καταγραφή αυτών των καταστημάτων πραγματοποιήθηκε το έτος 1999. Προκειμένου η μελέτη των οδών αυτών να γίνει εύκολα κατανοητή κατεγράφησαν όλα τα καταστήματα και οι κενοί χώροι που βρίσκονται στους δρόμους αυτούς σύμφωνα με την χωροταξική τους θέση όπως παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες (Πίνακες 1,2,3 αντίστοιχα). Οι πίνακες αυτοί αναφέρουν την επωνυμία των καταστημάτων καθώς και το αντικείμενο δραστηριότητας. Οι επόμενοι πίνακες (Πίνακες 1 α, 2 α, 3 α) είναι μια ακόμη χωροταξική καταγραφή των καταστημάτων των Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου με την διαφορά ότι στους αντίστοιχους πίνακες αναφέρονται το όνομα των ιδιοκτητών και η ακριβής διεύθυνση των καταστημάτων (δηλαδή ο αριθμός αυτών). Η ένδειξη Α και Δ στις δύο ακραίες στήλες των πινάκων υποδηλώνουν την αριστερή (Α) και δεξιά (Δ) πλευρά των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου βρισκόμενοι στην Πλατεία Γεωργίου.

Σκοπός αυτών των πινάκων είναι η παρουσίαση συγκεντρωτικά και σχηματικά των εμπορικών καταστημάτων των Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από τη Δημητρίου Βότση μέχρι την Πλατεία Γεωργίου Α'. Οι πίνακες αυτοί συντελούν στο να διαμορφωθεί μια εικόνα της υπό - εξέταση περιοχής σύμφωνα πάντα με το θέμα της πτυχιακής αυτής, δηλαδή τα καταστήματα και γενικότερα το εμπόριο.

Στη συνέχεια μετά τους πίνακες αυτούς παραθέτουμε ένα κενό ερωτηματολόγιο ώστε ο αναγνώστης να καταλάβει την δομή των ερωτήσεων που απευθύναμε στους επιχειρηματίες, από τις οποίες προέκυψαν οι αντίστοιχοι πίνακες, τα σχεδιαγράμματα και στο τέλος τα συμπεράσματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ		
Δ					Α
1	Κενό 244	Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ο Υ		1	
	Κενό 244				
	Senso (Γυναικεία ενδύματα) 246		Καμίσης (Οπτικά) 287		
	Κενό 246		Φαρμακείο 287		
	New Life (Παιδικά ενδύματα) 246		Παίσιος (Υποδήματα) 287		
	Μάγδα (Γυναικεία ενδύματα) 246		Τράπεζα Αττικής 287		
	Οδός Βούρβαχη		Παίσιος (Παντόφλες) 293		
	Exit (Γυναικεία ενδύματα) 248		Παπαδόπουλος (Υαλικά) 293		
	Μακόζερς (Εσώρουχα & πιτζάμες) 248		Vardadino Art (Αφίσσες) 293		
	Φιλιππίδης (Εσώρουχα) 248		Benetton (Γυναικεία ενδύματα) 293		
	Κενό 248		Καμίσης (Οπτικά) 295		
	Royal (Είδη καφέ & τσάι) 250		Skipper (Αθλητικά είδη) 297		
	Ανθοπωλείο 250				
	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	ΠΑΤΡΕΩΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ		
2	Ραπτικά 252	Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ο Υ		2	
	Θεοδωρόπουλος (Κοσμηματ.) 252		PNN (Εσώρουχα & πιτζάμες) 297		
	Afisorama (Αφίσσες, κορνίζες) 252		Πουρνάρα (Εσώρουχα) 297		
	Παρασκευόπουλος (Πρατ. Σιγάρι) 254		Palatino (Παιδικά ενδύματα) 299		
	Κουτσοδήμας (Κοσμηματοπωλείο) 254		Αλεξόπουλος (Φωτογραφείο) 299		
	Stefanel (Γυναικεία ενδύματα) 254		Το Κέντρον (Ψητοπωλείο) 299		
	Ράμπα (Κοσμηματοπωλείο) 254		Bonita (Πλεκτά) 301		
	Αγγελόπουλος (Οπτικά) 254		Ζυγουράκης (Υποκάμισα) 301		
	Κενό 256		Αγγελόπουλος (Οπτικά) 301		
	Κενό 258		Μαυριοπούλου (Εσώρουχα) 301		
	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ		
3		Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ο Υ	Τριανταφυλλίδης (Υποδήματα) 305	3	
			Κιρκώφ (Οπτικά) 305		
			Γούρικο (Πρακτορείο Προπό) 305		
	DMC (Κλωστής, κεντήματα) 260		Ζαφειρόπουλος (Κοσμηματ) 305		
	Bellina (Γυναικεία ενδύματα) 260		Alain Manoukain (Ενδύματα) 305		
	INΩ (Εσώρουχα & πιτζάμες) 260		Σταυρόπουλος (Οπτικά) 305		
	Champion Sport (Αθλητικά είδη) 262		Naf - Naf (Γυναικεία ενδύματα) 305		
	Στρατηγόπουλος (Κοσμηματ.) 262		Σκούττας (Πρακτορείο Προπό) 305		
	Κενό 262		Free Port (Γυναικεία ενδύματα) 307		
	Κενό 262		Seiko (Κοσμηματοπωλείο) 309		
	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	Δ. ΒΟΤΣΗ	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ		

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΑΙΖΩΝΟΣ

	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	
Δ				Α
1	Κουβεριανός (Ηλεκτρικά είδη) 92	Μ Α Ι Ζ Ω Ν Ο Σ		1
	Υφάσματα 94			
	Χατζής (Κοσμηματοπωλείο) 94		Ελληνικόν (Καφετέρια) 119	
	Μανιάτης (Κοσμηματοπωλείο) 94		Γερμανός (Κινητή τηλεφωνία) 121	
	Πετράκης (Εκκλησιαστικά είδη) 96		Τηλιγάδης (Αρτοποιείο) 123	
	Πανάγος (Εργόχειρα) 98		Πουρνάρα (Εσώρουχα) 123	
	Φαρμακείο 100		Σκορδάκης (Οπωροπωλείο) 125	
	Αγαλιώτης (Στιλβωτήριο) 100		Οδός Βούρβαχη	
	Σκούφος (Οπτικά) 100		Κενό 127	
	Eisaki (Παιδικά υποδήματα) 100		Çiao (Υποδήματα) 129	
	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	ΠΑΤΡΕΩΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	
2		Μ Α Ι Ζ Ω Ν Ο Σ		2
	Γενική Τράπεζα 104		Κουτσοδήμας (Κοσμηματ)131	
	R - Code (Γυναικεία ενδύματα) 106		Τζένη (Εσώρουχα & πιτζάμες) 131	
	Ξάνθος (Κορνίζες) 106		Περίτεχνο (Είδη δώρων) 131	
	Foto Olympia (Φωτογραφείο) 106		Γερολυμάτος (Αρτοποιείο) 131	
	Ilya (Γυναικεία ενδύματα) 106		Γιαννακόπουλος (Ηλεκ. είδη) 133	
	Ανθοπωλείο 106		Κόμπλας (Φωτογραφείο) 135	
Κem (Γυναικείες τσάντες) 106	Μπαγουρδή (Τυπογραφείο) 135			
	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	
3		Μ Α Ι Ζ Ω Ν Ο Σ		3
			Φαρμακείο (Χειλάς) 139	
			Ζευγίτη (Τυπογραφείο) 139	
	Παλαιό Δημαρχείο 108		Photos (Φωτογραφείο) 139	
			Οπωροπωλείο 141	
			Ράλλης (Ηλεκτρικά είδη) 141	
			Μάννα (Fast - Food) 143	
	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	Δ. ΒΟΤΣΗ	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ

	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	
Δ				Α
1	Zenith (Κοσμηματοπωλείο) 102		Κενό 101	1
	Κτηνιατρείο 102		Κενό 103	
	Telestet (Είδη κινητής τηλεφωνίας) 102	Ρ	Γιαννιώτικη Λαϊκή Τέχνη 105	
	Artis (Κοσμηματοπωλείο) 102-104	Η	Κενό 107	
	Κριτσίνι (Αρτοποιείο) 104	Γ	Τοξαβίδη (Είδη δώρων) 109	
	Κέντρο της Τύχης (Προπό) 104	Α	Stronger(Οικ. εξοπλισμοί) 111	
	Κενό 104		Fantasia (Παιδικά Παιχνίδια) 113	
	Οδός Ασκληπιού	Φ	Νάκ (Είδη δώρων) 115	
	Τοξαβίδη Πόλυ (Είδη δώρων) 106	Ε	Κενό 117	
	Φαρμακείο 110	Ρ	Αγουρίδη (Επιπλα) 119-117	
	Ανδρουτσέα (Είδη δώρων) 110	Α	Optimum (Κινητή τηλεφ.) 119	
	Κενό 112	Ι	Οjos (Τουριστικά είδη) 121	
	Club Kino (Γυναικεία ενδύματα) 114	Ο	Ηλακάτη (Είδη δώρων) 121	
	Olympria (Μηχανές Γραφείου) 116	Υ	Κουτί (Οικιακά σκεύη) 121	
	Αφοί Συρροκώστα (Είδη κυνηγιού) 116			
	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	ΠΑΤΡΕΩΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	
2		Ρ.		2
		Φ	Αμφορεύς (Υδραυλικά είδη) 125	
	Γεωπονική Αχαίας (Γεωπονικά είδη) 120	Ε	Φορτώσης (Τυπογραφείο) 125	
	Εγκαταστάσεις, συντηρήσεις ανεγκ. 120	Ρ	Αναψυκτήριο 125	
	Zic - Zac (Γυναικεία ενδύματα) 120		Τζοβάννης (Ηλεκτρικά είδη) 125	
	Εργαστήρι (Είδη δώρων) 120	Α	Γιάγιας (Café - bar) 127	
	Escape (Γυναικεία ενδύματα) 120	Ι	Τσουκαλά (Αποθήκη τροφίμων) 129	
Καφενείο 122	Ο			
	Υ			
	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	
3		Ρ.		3
		Φ	Hartopolis (Χαρτικά είδη) 131	
	Τεχνομέταλ (Επ. Κουζίνας, γραφείου) 124	Ε	Πέττας (Σαπουνοποιεία) 133	
	Οπαρ (Είδη δώρων) 124	Ρ	Ζούγκλα (Ειδικά πτηνά) 135	
	Συλλέκτης (Είδη δώρων) 124	Α	Γραφοτέχνης (Τυπογραφείο) 137	
	Κενό 124	Ι	Προσκυνητόπουλος (Λέβητες) 137	
	Plegas (Γυναικεία ενδύματα) 126	Ο	On Line (Προπό) Βότση 15	
	Υ			
	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	Δ. ΒΟΤΣΗ	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2α

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΑΙΖΩΝΟΣ

	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	
Δ				Α
1	Κουβεριανός - 92	Μ Α Ι Ζ Ω Ν Ο Σ		1
	Υφάσματα - 94			
	Χατζής - 94		Ελληνικόν - 119	
	Μανιάτης Γιώργος - 94		Γερμανός - 121	
	Πετράκης Στάθης - 96		Τηλιγάδης - 123	
	Κοτρώτσου Πόπη - 98		Πουρνάρα - 123	
	Γκίκας Μάριος - 100		Σκορδάκης - 125	
	Αγαλιώτης Ιωάννης - 100		Οδός Βούρβαχη	
	Σκούφος Φώτης - 100		Κενό - 127	
	Συνοδινός Γεώργιος - 100		Σίαο - 129	
	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	ΠΑΤΡΕΩΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	
2		Μ Α Ι Ζ Ω Ν Ο Σ		2
	Γενική Τράπεζα - 104		Κουτσοδήμας - 131	
	R - Code - 106		Ρασιάτος Γεράσιμος - 131	
	Ξάνθος Γεώργιος - 106		Τσιμέκας Νικόλαος - 131	
	Χολαστός Παναγιώτης - 106		Γερολυμάτος - 131	
	Ilyia - 106		Γιαννακοπούλου Κων/να - 133	
	Λάγιος Κων/νος - 106		Κόμπλας - 135	
	Σπηλιόπουλος Λουκάς - 106		Μπαγουρδή Μαρία - 135	
	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	
3		Μ Α Ι Ζ Ω Ν Ο Σ		3
			Χειλάς Γεώργιος - 139	
			Ζευγίτη Σοφία - 139	
	Παλαιό Δημαρχείο		Αττάλογλου - 139	
			Δούλος Δημήτριος - 141	
			Ράλλης Αλέξανδρος - 141	
			Γερολυμάτου - 143	
	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	Δ. ΒΟΤΣΗ	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3^ο

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ

	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	
Δ				Α
1	Παπαδοπούλου - 102			1
	Σκούρας Ευάγγελος 102		Κενό - 101	
	Κουμανιώτης Νικόλαος - 102	Ρ	Κενό - 103	
	Βουκελάτος Γεώργιος - 102 - 104	Η	Βαδαλούκα Νίκη - 105	
	Ραμαντάνη - 104	Γ	Κενό - 107	
	Αργυριάδης Ιωάννης - 102	Α	Τοξαβίδη Πόλυ - 109	
	Κενό - 104		Αβραντίνης Γεώργιος - 111	
	Οδός Ασκληπιού	Φ	Πανταζοπούλου Μαρία - 113	
	Τοξαβίδη Πόλυ - 106	Ε	Αποστολόπουλος - 115	
	Λυμπερτάδου Λαμπρινή - 110	Ρ	Κενό - 117	
	Ζωγοπούλου - 110	Α	Αγουριδής Μιχάλης - 119	
	Κενό - 112	Ι	Πέττας Κων/νος - 117-119	
	Ροδοπούλου Χριστίνα - 114	Ο	Ρέμπα Αρετή - 121	
	Πανταζής Νικόλαος - 116	Υ	Μούρτζης Κων/νος - 121	
	Συρροκώστα - 116		Λαμπρινόπουλος - 121	
	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	ΠΑΤΡΕΩΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ	
2		Ρ.		2
		Φ	Γριντέλας Ανδρέας - 125	
	Ρούσσος, Κυριακοπούλου - 120	Ε	Φορτώσης Βασίλης - 125	
	Χατζηγιωάννου Νικόλαος - 120	Ρ	Σισιμάνης - 125	
	Ροδοπούλου Ασημίνα - 120	Α	Κούκλη Ξένια - 125	
	Μουχάγιερ Ευγενία - 120	Ι	Γιάγιας - 127	
	Δικαϊάκου Ρένα - 120	Ο	Τσουκαλάτου, Καζαζάκης - 129	
Καφενείο - 122	Υ			
	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	ΠΑΝΤΑΝΑΣ- ΣΗΣ	ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ	
3		Ρ.		3
		Φ	Hartpolis - 131	
	Χρυσάφης - 124	Ε	Πέττας Παύλος - 133	
	Πλακουτσή Φανή - 124	Ρ	Μιχαλόπουλος Λάμπρος - 135	
	Κοροβέσης - 124	Α	Σπάθη Ζωή - 137	
	Κενό - 124	Ι	Προσκυνητόπουλος - 137	
	Πλέσσας Ελευθέριος - 126	Ο	Δημακόπουλος - Βότση 15	
	Υ			
	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	Δ. ΒΟΤΣΗ	ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ	

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. Τίτλος Επιχείρησης:
  - α) Όνομα Ιδιοκτήτη:
  - β) Καταγωγή Ιδιοκτήτη:
  - γ) Επάγγελμα Πατρός:

2. Οδός και Αριθμός Επιχείρησης:

3. Αντικείμενο Δραστηριότητας:

4. Έτος Έναρξης Εργασιών στον συγκεκριμένο χώρο:

5. Τρόποι Απόκτησης της Επιχείρησης:
  - Ενοικίαση
  - Ιδία-Κτήση
  - Αγορά
  - Κληρονομιά
  - Άλλος(περιγραφή)

6. Αναφέρατε την δραστηριότητα του συγκεκριμένου επαγγελματικού χώρου πριν από τη δική σας (αν τη γνωρίζετε):

7. Αναφέρατε το όνομα και το είδος της προηγούμενης επαγγελματικής δραστηριότητας:

Ημερομηνία:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Β' Μέρος

Στο δεύτερο μέρος του κεφαλαίου αυτού παρατίθενται πίνακες που περιέχουν στοιχεία που προέκυψαν από τα ερωτήματα του ερωτηματολογίου. Η χρησιμότητα των θεμάτων αυτών είναι να μπορέσει ο αναγνώστης να σχηματίσει μια γενική άποψη για την εξέλιξη του εμπορίου με βάση τα παρακάτω κριτήρια. Από τα θέματα αυτά προκύπτουν οι πίνακες και τα σχετικά διαγράμματα από τα οποία παρουσιάζονται διαγραμματικά τα στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν. Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται και πληροφορίες από την Στατιστική Υπηρεσία σχετικά με τον αριθμό των νοικοκυριών, των κατοικιών, των μελών και του πραγματικού πληθυσμού των οικοδομικών τετραγώνων της υπό - εξέταση περιοχής. Αναλυτικά, τα ερωτήματα που μας απασχόλησαν και από τα οποία αναζητήθηκαν στατιστικά δεδομένα που δίνονται με την μορφή πινάκων και διαγραμμάτων είναι τα ακόλουθα:

α) Αντικείμενο δραστηριότητας

Από το αντικείμενο δραστηριότητας ο αναγνώστης μπορεί να καταλάβει την πολυδιάσπαση των αντικειμένων δραστηριότητας των σημερινών επιχειρήσεων της υπό - εξέταση περιοχής.

β) Καταγωγή Ιδιοκτήτη

Από το κριτήριο αυτό προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι σημερινοί έμποροι κατάγονται από την Πάτρα ή από άλλες περιοχές της χώρας μας ή ακόμα και από το εξωτερικό.

γ) Επάγγελμα Πατρός

Από το ερώτημα αυτό αναζητήσαμε κατά πόσο υπάρχει κληρονομική διαδοχή στα επαγγέλματα.

δ) Τρόποι Απόκτησης της Επιχείρησης

Με αυτό το ερώτημα προσπαθήσαμε να αναζητήσουμε τους τρόπους απόκτησης των σημερινών επιχειρήσεων. Οι τρόποι αυτοί μπορεί να είναι αγορά, ενοικίαση, ίδια κτήση καθώς και κληρονομιά.

ε) Προηγούμενα Αντικείμενα Δραστηριότητας

Στόχος του ερωτήματος αυτού ήταν να ερευνήσουμε την εξέλιξη του εμπορίου με βάση τα προηγούμενα αντικείμενα δραστηριότητας.

στ) Κατάταξη των επιχειρήσεων σύμφωνα με το έτος έναρξής τους

Το ερώτημα αυτό είχε σαν στόχο στο να γίνει η κατάταξη των επιχειρήσεων με κριτήριο το έτος έναρξης των εργασιών τους στον συγκεκριμένο χώρο.

ζ) Στοιχεία Στατιστικής Υπηρεσίας

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται πληροφορίες από την Στατιστική Υπηρεσία της Πάτρας με βάση την τελευταία απογραφή του 1991.

α) Πίνακας με κριτήριο το Αντικείμενο Δραστηριότητας

Εισαγωγή

1. Στον Πίνακα 4 αναγράφεται το αντικείμενο της εμπορικής δραστηριότητας των καταστημάτων των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως την Πλατεία Γεωργίου Α΄, καθώς και ο αριθμός αυτών. Έτσι προέκυψε ότι στους δρόμους αυτούς την χρονική περίοδο που διεξήχθη η έρευνα λειτουργούσαν 131 καταστήματα και υπήρχαν 16 κενοί χώροι. Ο πίνακας 4α περιέχει τα ίδια στοιχεία όπως ο Πίνακας 4 με την διαφορά ότι έχουν συγκεντρωθεί οι κατηγορίες των καταστημάτων που έχουν ένα μόνο κατάστημα στην περιοχή αυτή και αναφέρονται ως Διάφορα Αντικείμενα Δραστηριότητας. Αυτό έγινε για λόγους εύκολης κατανόησης του συνολικού όγκου των διάφορων εμπορικών δραστηριοτήτων της υπό - εξέταση περιοχής. Από τον πίνακα 4α προέκυψε και το γράφημα 4 (ραβδόγραμμα).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

2. Στον Πίνακα 4 αναφέρονται οι κατηγορίες των καταστημάτων που υπάρχουν στις οδούς Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση μέχρι και τη Πλατεία Γεωργίου. Επιπλέον στον πίνακα αυτό αναφέρεται και ο αντίστοιχος αριθμός των καταστημάτων. Συνολικά πρόκειται για 147 εμπορικά καταστήματα που ανήκουν σε 43 διαφορετικές κατηγορίες, καθώς επίσης υπάρχουν και 16 κενοί χώροι. Για να γίνει πιο εύκολη η διαδικασία μελέτης και ανάλυσης των δεδομένων έγιναν κάποιες ομαδοποιήσεις καταστημάτων όπως τα καταστήματα με τα ηλεκτρικά και τα υδραυλικά είδη, τα τυπογραφεία με τα χαρτικά είδη και τα καταστήματα ετοιμών ενδυμάτων με τα καταστήματα εσωρούχων - πιζαμών καθώς και με τα καταστήματα αθλητικών ειδών (οι ομαδοποιήσεις αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 4α).

Ο πίνακας 4α προέκυψε μετά και από την ομαδοποίηση καταστημάτων με διαφορετικό αντικείμενο δραστηριότητας που όμως έχουν μόνο ένα κατάστημα στους τρεις αυτούς δρόμους (π.χ καταστήματα με υφάσματα, με γυναικείες τσάντες, με παιδικά παιχνίδια κ.λ.π). Η κατηγορία αυτή ονομάστηκε Διάφορα Αντικείμενα Δραστηριότητας. Ο Πίνακας αυτός χρησιμεύει για την δημιουργία του γραφήματος 4. Η ομαδοποίηση των καταστημάτων αυτών κάνει το διάγραμμα πιο απλό και κατανοητό.

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία του πίνακα 4 παρατηρούμε ότι στην υπό - εξέταση περιοχή κυριαρχούν τα καταστήματα που εμπορεύονται έτοιμα ενδύματα (18). Ακολουθούν τα κοσμηματοπωλεία με σημαντικό αριθμό καταστημάτων (11), τα καταστήματα με είδη δώρων (9), τα καταστήματα εσωρούχων και πιζαμών (8), καθώς και τα καταστήματα οπτικών (7).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
1	Fast - Food , ψησταριά	2
2	Ανθοπωλεία	2
3	Αρτοποιεία	3
4	Κατάστημα γενικού εμπορίου	1
5	Κατάστημα με υφάσματα	1
6	Κατάστημα με γεωργικά & γεωπονικά είδη	1
7	Κατάστημα με γυναικείες τσάντες	1
8	Κατάστημα με εγκαταστάσεις ανελκυστ.	1
9	Κατάστημα με είδη καφέ & τσάι	1
10	Κατάστημα με είδη κυνηγιού & αλιείας	1
11	Κατάστημα με ειδικά πτηνά	1
12	Κατάστημα με εκκλησιαστικά είδη	1
13	Κατάστημα με έπιπλα	1
14	Κατάστημα με μεταλλικά ράφια	1

15	Κατάστημα με παιδικά παιχνίδια	1
16	Κατάστημα με υαλικά	1
17	Κατάστημα σαπουνιών	1
18	Καταστήματα Ετοιμών ενδυμάτων	18
19	Καταστήματα με αθλητικά είδη	2
20	Καταστήματα με αφίσες, κάρτες, κορνίζες	3
21	Καταστήματα με είδη δώρων	9
22	Καταστήματα με είδη κινητής τηλεφωνίας	3
23	Καταστήματα εσωρούχων & πιτζαμών	8
24	Καταστήματα με ηλεκτρικά είδη	4
25	Καταστήματα με ραπτικά	2
26	Καταστήματα με υδραυλικά είδη	2
27	Καταστήματα με χαρτικά είδη	2
28	Καταστήματα οικιακών σκευών	4
29	Καταστήματα οπτικών	7
30	Καταστήματα Υποδημάτων	5
31	Καφετέριες, καφενεία, αναψυκτήρια	4
32	Κοσμηματοπωλεία	11
33	Κτηνιατρείο	1
34	Μηχανές & μεταλλικά έπιπλα γραφείου	2
35	Οπωροπωλεία	2
36	Πρακτορεία Προπό	4
37	Πρατήριο σιγαρέτων	1
38	Σπιλωτήρια	2
39	Τράπεζες	2
40	Τυπογραφεία	3
41	Φαρμακεία	4
42	Φωτογραφεία	4
43	Παλαιό Δημαρχείο	1
44	Κενά καταστήματα	16
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	147

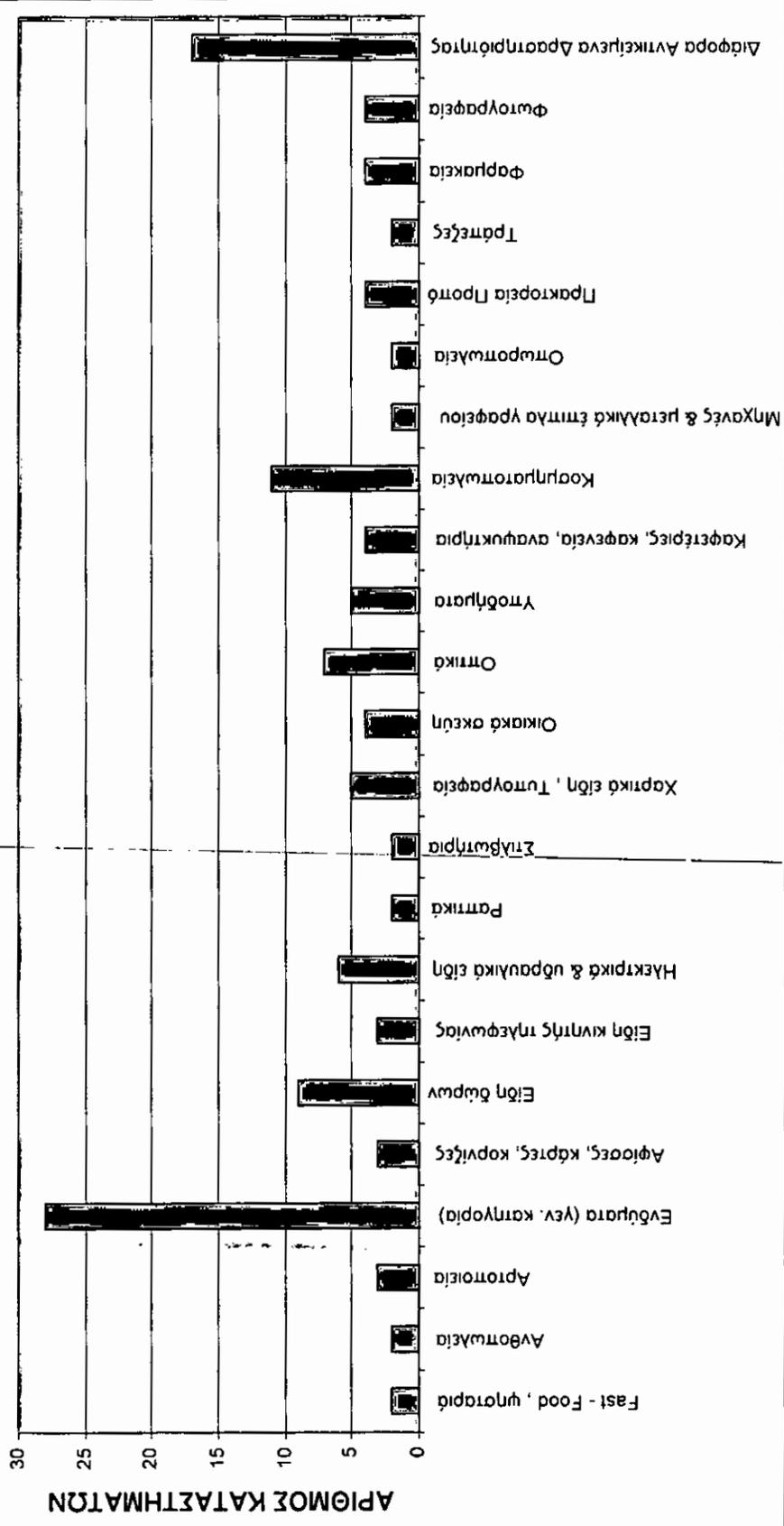
Σύμφωνα με τον πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι στην περιοχή μας κυριαρχούν τα καταστήματα ένδυσης (έτοιμα ενδύματα, εσώρουχα - πιζάμες με αριθμό 26) και μία άλλη κατηγορία (κοσμηματοπωλεία, είδη δώρων με αριθμό 20). Οι τελευταίες κατηγορίες αποτελούνται από καταστήματα που εμπορεύονται είδη πολυτελείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4α

	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
1	Fast - Food , ψησταριά	2
2	Ανθοπωλεία	2
3	Αρτοποιεία	3
4	Καταστήματα ενδυμάτων (γεν. κατηγορία)	28
5	Καταστήματα με αφίσες, κάρτες, κορνίζες	3
6	Καταστήματα με είδη δώρων	9
7	Καταστήματα με είδη κινητής τηλεφωνίας	3
8	Καταστήματα με ηλεκτρικά & υδραυλικά είδη	6
9	Ραπτικά	2
10	Στιλβωτήρια	2
11	Χαρτικά είδη , Τυπογραφεία	5
12	Καταστήματα οικιακών σκευών	4
13	Καταστήματα οπτικών	7
14	Καταστήματα Υποδημάτων	5
15	Καφετέριες, καφενεία, αναψυκτήρια	4
16	Κοσμηματοπωλεία	11
17	Μηχανές & μεταλλικά έπιπλα γραφείου	2
18	Οπωροπωλεία	2
19	Πρακτορεία Προπό	4
20	Τράπεζες	2
21	Φαρμακεία	4
22	Φωτογραφεία	4
23	Διάφορα Αντικείμενα Δραστηριότητας	17
24	Κενά Καταστήματα	16
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	147

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

β) Πίνακας με κριτήριο την Καταγωγή του Ιδιοκτήτη

Εισαγωγή

1. Στον Πίνακα 5 που ακολουθεί δίνονται στοιχεία σχετικά με την καταγωγή των ιδιοκτητών των καταστημάτων των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση μέχρι και την Πλατεία Γεωργίου. Στόχος μας ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι εμπορικές επιχειρήσεις των οδών αυτών ανήκουν σε Πατριούς ή όχι. Από τα στοιχεία της έρευνάς μας αποδείχτηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων ιδιοκτητών κατάγεται από την Πάτρα. Ένας πολύ μικρός αριθμός ιδιοκτητών κατάγεται από άλλες περιοχές της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Ο Πίνακας 5α εμφανίζει την συγκέντρωση των περιοχών της καταγωγής των ιδιοκτητών ανάλογα σε ποιο νομό ανήκουν. Από τον Πίνακα αυτό προκύπτει και το Γράφημα 5 (ραβδόγραμμα).

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ

2. Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε στους εμπόρους των καταστημάτων της περιοχής μας αναφερόταν στην καταγωγή τους. Σκοπός αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι έμποροι της υπό - εξέταση περιοχής κατάγονται από την Πάτρα ή από άλλες περιοχές της Ελλάδας ή ακόμα και από το εξωτερικό. Τα δεδομένα παρουσιάζονται στους Πίνακες 5 και 5α και στο αντίστοιχο διάγραμμα 5 (ραβδόγραμμα). Συνολικά από τους εμπόρους που απάντησαν την ερώτηση αυτή τα 74 άτομα κατάγονται από την περιοχή των Πατρών. Με σημαντικά πολύ μικρότερο αριθμό ατόμων έπονται οι υπόλοιπες περιοχές της Ελλάδας. Επομένως αυτό που διαπιστώθηκε βάση αυτών των δεδομένων είναι ότι οι έμποροι της περιοχής αυτής σε συντριπτικό ποσοστό κατάγονται από την Πάτρα. Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότεροι έμποροι προτίμησαν την πόλη τους ως τόπο εργασίας. Θεώρησαν δηλαδή ότι είναι προτιμότερος ο τόπος τους για να δημιουργήσουν την επιχείρησή τους. Έκριναν ότι έπρεπε αρχικά να ενισχύσουν την ανάπτυξη της πόλης τους και εν συνεχεία θεώρησαν ότι ίσως η πόλη τους αποτελεί «πρόσφορο έδαφος» και για την ανάπτυξη της επιχείρησής τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

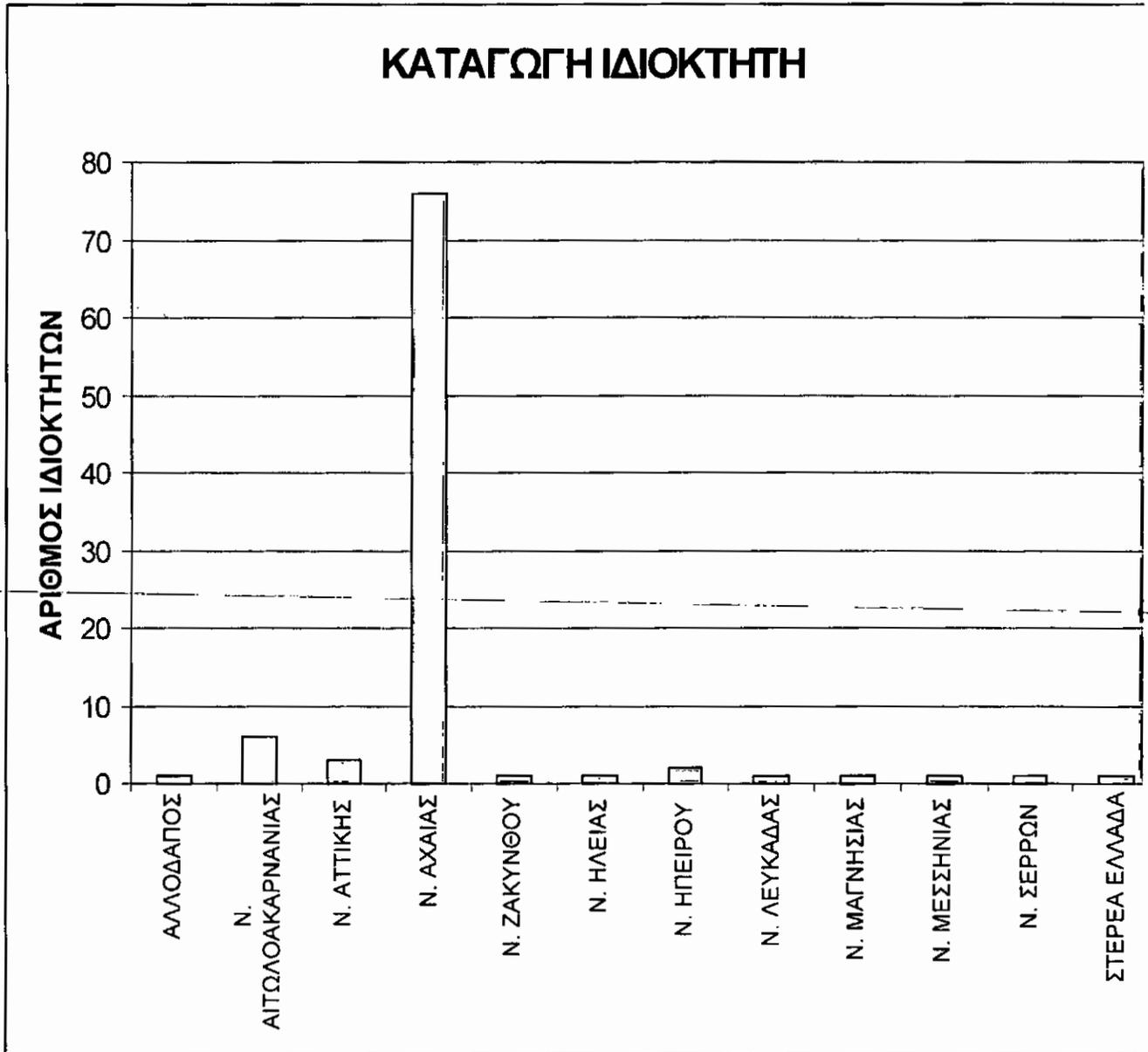
ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΓΡΙΝΙΟ	1	1.052631579
ΑΘΗΝΑ	3	3.157894737
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	2	2.105263158
ΒΟΛΟΣ	1	1.052631579
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	1	1.052631579
ΖΑΚΥΝΘΟΣ	1	1.052631579
ΗΠΕΙΡΟΣ	2	2.105263158
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ	2	2.105263158
ΚΑΛΑΜΑΤΑ	1	1.052631579
ΛΕΥΚΑΔΑ	1	1.052631579
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ	1	1.052631579
ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ	2	2.105263158
ΠΑΤΡΑ	74	77.89473684
ΠΥΡΓΟΣ	1	1.052631579
ΣΕΡΡΕΣ	1	1.052631579
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1	1.052631579
ΣΥΝΟΛΟ	95	100

ΠΙΝΑΚΑΣ 5^α

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ (ΝΟΜΟΣ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ
ΑΛΛΟΔΑΠΟΣ (Βραζιλία)	1
Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	6
Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	3
Ν. ΑΧΑΪΑΣ	76
Ν. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1
Ν. ΗΛΕΙΑΣ	1
Ν. ΗΠΕΙΡΟΥ	2
Ν. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1
Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1
Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	1
Ν. ΣΕΡΡΩΝ	1
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1
ΣΥΝΟΛΟ	95

Από τον πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι ιδιοκτήτες των καταστημάτων κατάγονται σε συντριπτικό ποσοστό (78% περίπου) από τον νομό Αχαΐας και συγκεκριμένα από την περιοχή της Πάτρας. Δηλαδή, στην περιοχή που εξετάσαμε δεν υπάρχει μετακίνηση πληθυσμού, είτε εσωτερικά είτε εξωτερικά.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

γ) Πίνακας με κριτήριο το Επάγγελμα Πατρός

Εισαγωγή

1. Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 6) δίνονται στοιχεία που συσχετίζονται με το επάγγελμα του πατέρα των επιχειρηματιών των εμπορικών καταστημάτων των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση μέχρι και την Πλατεία Γεωργίου Α'. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι σημερινοί επιχειρηματίες ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους, αν δηλαδή υπάρχει και σε τι ποσοστό κληρονομική διαδοχή. Αυτό που διαπιστώθηκε από την συγκέντρωση και ανάλυση των αποτελεσμάτων είναι ότι οι περισσότεροι επιχειρηματίες προέρχονται από οικογένειες εμπόρων. Αρκετά μεγάλο όμως είναι και το ποσοστό των εμπόρων που προέρχονται από οικογένειες Ελεύθερων Επαγγελματιών. Παραστατική, είναι η παρουσίαση των παραπάνω στοιχείων όπως αυτά εμφανίζονται στο Γράφημα 6 το οποίο είναι σε μορφή πίτας.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΑΤΡΟΣ

2. Ο Πίνακας 6 μας δίνει τα στοιχεία για το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων επιχειρηματιών. Το ερώτημα αυτό τέθηκε για να διαπιστώσουμε κατά πόσο υπάρχει κληρονομική διαδοχή στα επαγγέλματα. Από τον Πίνακα αυτό δημιουργήθηκε και το διάγραμμα 6 (πίττα) όπου μπορούμε να δούμε και τα ποσοστά που προκύπτουν. Έτσι, 37 στους 81 (δηλαδή 47%) που απάντησαν στην ερώτηση αυτή προέρχονται από έμπορο πατέρα. Αρκετά μεγάλο είναι το ποσοστό (20%) και των εμπόρων που προέρχονται από πατέρα Ελεύθερο Επαγγελματία.

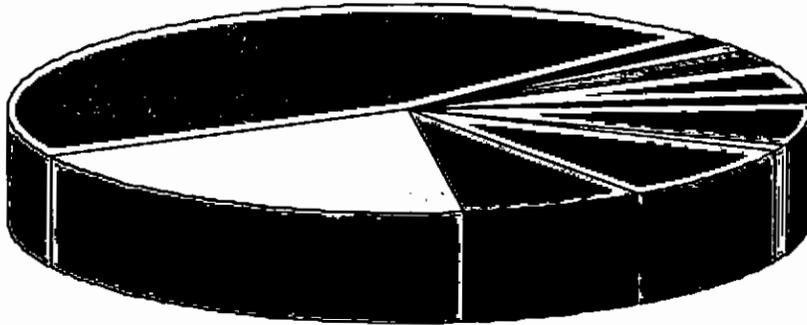
ΠΙΝΑΚΑΣ 6

	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ
1	ΑΓΡΟΤΕΣ	7
2	ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	6
3	ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ	16
4	ΕΜΠΟΡΟΙ	37
5	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ (Εργοστασιάρχης)	1
6	ΕΡΓΑΤΗΣ	1
7	ΙΑΤΡΟΙ	2
8	ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	4
9	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	1
10	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ	5
11	ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	1
	ΣΥΝΟΛΟ	81

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι το 46% των ιδιοκτητών των σημερινών καταστημάτων ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους. Το υπόλοιπο 54% ακολούθησαν διαφορετικό επάγγελμα από τον πατέρα τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΑΤΡΟΣ

■ ΑΓΡΟΤΕΣ	■ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ
□ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ	□ ΕΜΠΟΡΟΙ
■ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ (Εργοστασιάρχης)	□ ΕΡΓΑΤΗΣ
■ ΙΑΤΡΟΙ	□ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ
■ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	■ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ
□ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	

δ) Πίνακας με κριτήριο τους Τρόπους Απόκτησης της Επιχείρησης

Εισαγωγή

1. Ο Πίνακας 7 που ακολουθεί αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο οι έμποροι απέκτησαν την επιχείρησή τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώθηκαν μετά την ερώτηση που ετέθη στους επιχειρηματίες μέσω του ερωτηματολογίου. Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται διαγραμματικά στο Γράφημα 7. Από τα στοιχεία του Πίνακα 7 παρατηρούμε ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις της υπό - εξέταση περιοχής είναι ιδιόκτητες.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

2. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο τόσο για τους εμπόρους όσο και κατεπέκταση για το εμπόριο μιας πόλης αποτελεί ο τρόπος απόκτησης της επιχείρησης του κάθε εμπόρου. Οι πιθανοί αυτοί τρόποι είναι η αγορά της επιχείρησης, η ενοικίαση, η ίδια κτήση καθώς και η κληρονομιά. Οι περισσότερες επιχειρήσεις (69%) των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση μέχρι και την Πλατεία Γεωργίου είναι ιδιόκτητες. Μόλις 14% είναι το ποσοστό των επιχειρήσεων που οι σημερινοί ιδιοκτήτες τους κληρονόμησαν από τους γονείς τους. Ακόμα πιο μικρό είναι το ποσοστό (6%) των επιχειρήσεων που είναι αγορασμένες στην υπό - εξέταση περιοχή.

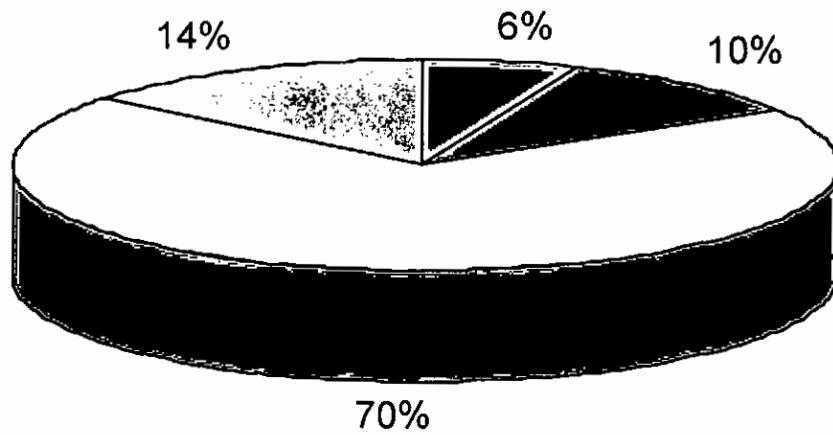
ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΓΟΡΑ	6
ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ	10
ΙΔΙΑ ΚΤΗΣΗ	69
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	14
ΣΥΝΟΛΟ	99

Από τον πίνακα 7 προκύπτει ότι το 69% των επιχειρήσεων είναι αυτοδημιούργητες από τους ιδιοκτήτες τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

□ ΑΓΟΡΑ ■ ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ □ ΔΙΑ ΚΤΗΣΗ □ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

ε) Πίνακες με κριτήριο τα Προηγούμενα Αντικείμενα Δραστηριότητας

Εισαγωγή

1. Προκειμένου να μελετήσουμε την εξέλιξη του εμπορίου θα πρέπει να αναζητήσουμε και να μελετήσουμε στοιχεία που έχουν να κάνουν με το εμπόριο παλαιότερα. Ένα πρώτο στοιχείο είναι το είδος των εμπορικών καταστημάτων που υπήρχαν σε μια περιοχή. Τα στοιχεία αυτά βρέθηκαν από το ερωτηματολόγιο που μοιράστηκε στους εμπόρους της υπό - εξέταση περιοχής. Συγκεκριμένα, οι δύο τελευταίες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου αποσκοπούσαν στην καταγραφή των καταστημάτων που υπήρχαν στην ίδια χωροταξική θέση πριν από τα σημερινά εμπορικά καταστήματα. Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα 8. Στους επόμενους Πίνακες 8α, 8β, 8γ παρουσιάζονται τα παλαιότερα εμπορικά καταστήματα των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως την Πλατεία Γεωργίου Α΄, που βρίσκονταν πριν από τα σημερινά καταστήματα της υπό - εξέταση περιοχής. Από τον Πίνακα 8 παρατηρούμε ότι τα περισσότερα καταστήματα ήταν ετοιμών ενδυμάτων, εσωρούχων και πιζαμών, ηλεκτρικών ειδών ενώ αρκετές ήταν και οι αποθήκες. Τα στοιχεία αυτά απεικονίζονται στο διάγραμμα 8 (ραβδόγραμμα).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

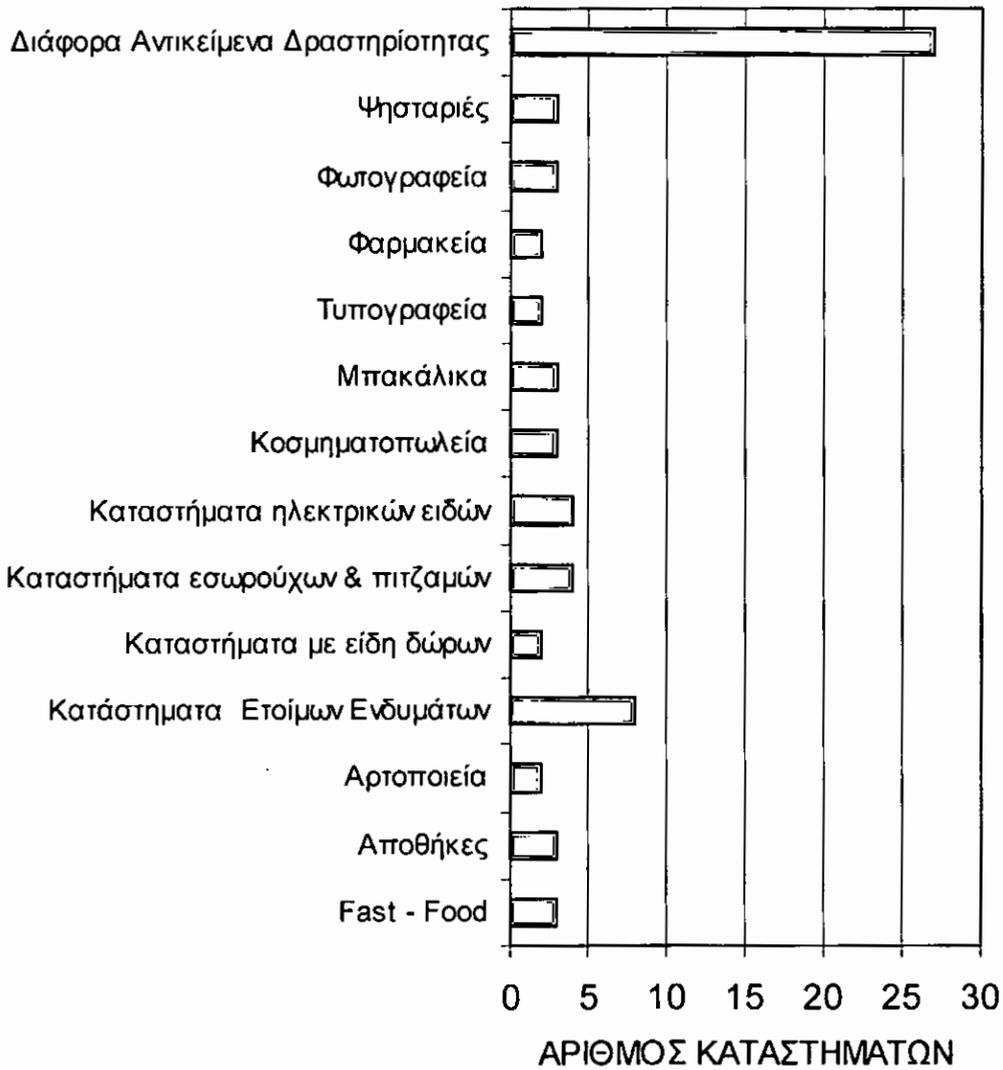
ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
Fast – Food	3
Ανθοπωλείο	1
Αποθήκες	3
Αρτοποιεία	2
Ζαχαροπλαστείο	1
Ιχθυοπωλείο	1
Κατάστημα γενικού εμπορίου	1
Κατάστημα για ασφαλιστικές εργασίες	1
Κατάστημα για επιδιορθώσεις υποδημάτων	1
Κατάστημα με γουναρικά	1
Κατάστημα με είδη καφέ	1
Κατάστημα με είδη κινητής τηλεφωνίας	1
Κατάστημα με εμπόριο λαδιού	1
Κατάστημα με ιατρικά είδη	1
Κατάστημα με καλλυντικά & περούκες	1
Κατάστημα με κατεψυγμένα	1
Κατάστημα με κορνίζες & αφίσες	1
Κατάστημα με μεταλλικά ράφια	1
Κατάστημα με μουσικούς δίσκους	1
Κατάστημα με οικιακές συσκευές	1
Κατάστημα με παιδικά παιχνίδια	1
Κατάστημα με πλαστικά	1
Κατάστημα με ποδήλατα	1
Κατάστημα με ραπτικά	1
Κατάστημα με ραπτικές μηχανές	1
Κατάστημα οπτικών	1
Καταστήματα Ετοιμών Ενδυμάτων	8
Καταστήματα με είδη δώρων	2
Καταστήματα εσωρούχων & πιτζαμών	4
Καταστήματα ηλεκτρικών ειδών	4
Καφενείο	1
Κοσμηματοπωλεία	3
Λογιστικό γραφείο	1
Μπακάλικα	3
Οπωροπωλείο	1
Ραφείο	1
Τυπογραφεία	2
Φαρμακεία	2
Φωτογραφεία	3
Ψησταριές	3
ΣΥΝΟΛΟ	69

Από τον πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι τα περισσότερα προηγούμενα καταστήματα εμφανίζονται και στην σημερινή μορφή της αγοράς σύμφωνα πάντα με βάση τον πίνακα 4. Βέβαια βλέπουμε και ένα μικρό αριθμό καταστημάτων όπως π.χ. αποθήκες, ιχθυοπωλείο κ.λ.π. που δεν εμφανίζονται στην σημερινή μορφή αγοράς της υπό - εξέταση περιοχής.

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

2. Στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 8α) καταγράφονται τα εμπορικά καταστήματα που βρίσκονταν στην ίδια θέση πριν από τα σημερινά εμπορικά καταστήματα της οδού Κορίνθου. Παρατηρώντας τον Πίνακα αυτό βλέπουμε ότι από τα 31 σε σύνολο εμπορικά καταστήματα τα 11 διατήρησαν το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας ενώ τα υπόλοιπα 20 είναι διαφορετικού αντικειμένου δραστηριότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8α

Προηγούμενο Κατάστημα		Σημερινό Κατάστημα
Classic (Γυναικεία ενδύματα)		Free - Port (Ενδύματα)
Cotton Club (Γυναικεία ενδύματα)		Σταυρόπουλος (Οπτικά)
Ζαφειρόπουλος (Κοσμηματοπωλείο)		Κόσμημα (Κοσμηματοπωλείο)
Κατάστημα Οπτικών		Κατάστημα Οπτικών
Λαϊκή Τέχνη (Τουριστικά είδη)		Τριανταφυλλίδης (Υποδήμ.)
Μαυριοπούλου (Εσώρουχα & πιτζάμες)		Μαυριοπούλου (Εσώρουχα)
Fast - Food		Αγγελόπουλος (Οπτικά)
7 Νάνοι (Παιδικά Παιχνίδια)		Bonita (Πλεκτά)
Το Κέντρο (Ψησταριά)	Ο	Το Κέντρο (Ψησταριά)
Κατάστημα Κατεψυγμένων	Δ	Palatino (Παιδικά ενδύματα)
Ψησταριά	Ο	Καμίσης (Οπτικά)
Δρούβας (Μπακάλικο)	Σ	Benetton (Ενδύματα)
Ασφαλιστικό Γραφείο		Vardadino Art (Αφίσες)
Fast - Food		Παπαδόπουλος (Υαλικά)
Ψησταριά	Κ	Παίσιος (Υποδήματα)
Singer (Ραπτικές Μηχανές)	Ο	Παίσιος (Υποδήματα)
Φαρμακείο	Ρ	Καμίσης (Οπτικά)
Σπυρόπουλος (Ενδύματα)	Ι	Senso (Γυναικεία ενδύματα)
Κατάστημα γενικού εμπορίου	Ν	New Life (Παιδικά ενδύματα)
Musical (Κατάστημα με δίσκους)	Θ	Exit (Γυναικεία ενδύματα)
Φωτογραφείο	Ο	Μακόζερς (Εσώρουχα)
Φιλιππόπουλος (Εσώρουχα & πιτζάμες)	Υ	Φιλιππόπουλος (Εσώρουχα)
Καραγεωργόπουλος (Καλλυντικά)		Royal (Είδη καφέ & τσάι)
Σταυρόπουλος Κωνίνος (Ανθοπωλείο)		Σταυρόπουλος Β. (Ανθοπ.)
Αλεξόπουλος (Ραπτικά)		Αλεξόπουλος (Ραπτικά)
Λαπάτας (Επιδιορθώσεις Υποδημάτων)		Θεοδωρόπουλος (Κοσμηματ)
Afisorama (Κορνίζες - Αφίσες)		Afisorama (Κορνίζες)
Stefanel (Γυναικεία ενδύματα)		Stefanel (Γυναικεία ενδύματα)
Τσότρας (Ενδύματα)		Ράμπα (Κοσμηματοπωλείο)
Κατάστημα ετοιμών ενδυμάτων		ΙΝΩ (Εσώρουχα & πιτζάμες)
Τηλιγάδης (Αρτοποιείο)		Στρατηγόπουλος (Κόσμημα)

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

3. Στον Πίνακα 8β καταγράφονται τα εμπορικά καταστήματα που βρίσκονταν στην ίδια θέση πριν από τα σημερινά εμπορικά καταστήματα της οδού Μαιζώνος. Παρατηρώντας τον Πίνακα αυτό βλέπουμε ότι από τα 18 σε σύνολο εμπορικά καταστήματα τα 5 διατήρησαν το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας ενώ τα υπόλοιπα 13 είναι διαφορετικού αντικειμένου δραστηριότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8β

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ		ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Κυριαζή (Φωτογραφείο)		Ράλλης (Ηλεκτρικά είδη)
Fast – Food		Οπρωροπωλείο
Κατάστημα γενικού εμπορίου	Ο	Χειλάς (Φαρμακείο)
Γιαννακόπουλος (Ηλεκτρικά είδη)	Δ	Γιαννακόπουλος (Ηλεκτρικά)
Ιατρικά είδη	Ο	Γερολυμάτος (Αρτοποιείο)
Πασχαλίδης (Εσώρουχα)	Σ	Περίτεχνο (Είδη δώρων)
Ρασιάτος (Εσώρουχα & πιτζάμες)		Ρασιάτος (Εσώρουχα)
Κουτσοδήμας (Κοσμηματοπωλείο)	Μ	Κουτσοδήμας (Κοσμήματα)
Κατάστημα ηλεκτρικών ειδών	Α	Σiao (Υποδήματα)
Τηλιγάδης (Αρτοποιείο)	Ι	Τηλιγάδης (Αρτοποιείο)
Μπαλκάμος (Ηλεκτρικά είδη)	Ζ	Μανιάτης (Κόσμημα)
Πασχάλης (Εμπόριο πλαστικών)	Ω	Πετράκης (Εκκλησιαστ. είδη)
Φαρμακείο	Ν	Φαρμακείο
Ραφείο	Ο	Αγαλιώτης (Στιλβωτήριο)
Συνοδινός (Γουναρικά)	Σ	Elsaki (Υποδήματα)
Διγενόπουλος (Ηλεκτρικά είδη)		Ξάνθος (Κορνίζες)
Εμπόριο ποδηλάτων		Λάγιος (Ανθοπωλείο)
Καφεκοπτείο		Κem (Γυναικείες τσάντες)

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

4. Στον επόμενο Πίνακα (Πίνακας 8γ) καταγράφονται τα εμπορικά καταστήματα που βρίσκονταν πριν στην ίδια θέση από τα σημερινά καταστήματα της οδού Ρήγα Φεραίου. Παρατηρώντας τα στοιχεία του Πίνακα αυτού βλέπουμε ότι από τα 20 σε σύνολο εμπορικά καταστήματα τα 5 διατήρησαν το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας ενώ τα υπόλοιπα 15 είναι διαφορετικού αντικειμένου δραστηριότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8γ

Προηγούμενο Κατάστημα		Σημερινό Κατάστημα
Τυπογραφείο		Γραφοτέχνης (Τυπογρ.)
Αποθήκη	Ο	Ζούγκλα (Ειδικά πτηνά)
Μεταλλικά έπιπλα	Δ	Hartopolis (Χαρτικά είδη)
Καζαζάκης (Αποθήκη τροφίμων)	Ο	Καζαζάκης (Τρόφιμα)
Καφενείο	Σ	Τζοβάννης (Ηλεκτρικά)
Siemens (Οικιακές συσκευές)		Αμφορεύς (Υδραυλ. είδη)
Αποθήκη Σιδηρικών	Ρ	Κουτί (Οικιακά σκεύη)
Νικολάτος (Ενδύματα)	Η	Οjos (Είδη δώρων)
Κατωπόδη (Είδη κινητής τηλεφωνίας)	Γ	Πέττας (Κινητή τηλεφωνία)
Ζαχαροπλαστείο	Α	Stronger (Μεταλ. ράφια)
Αποθήκη		Γιαννιώτικη Λαϊκή Τέχνη
Εμπόριο λαδιού	Φ	Κτηνιατρείο
Γαλαριώτη (Μανάβικο)	Ε	Ντάκος (Κινητή τηλεφωνία)
Τσεκλένης (Κοσμηματοπωλείο)	Ρ	Artis (Κοσμηματοπωλείο)
Ιχθυοπωλείο	Α	Αγουριάδης (Γροπτό)
Λογιστικό Γραφείο	Ι	Olympia (Μηχανές γραφ.)
Παντοπωλείο	Ο	Συρροκώστα (Κυνήγι)
Τυπογραφείο	Υ	Escape (Είδη δώρων)
Hamilton (Είδη δώρων)		ONAR (Είδη δώρων)
Εργαστήριο οδοντοτεχνικής		Plegas (Ενδύματα)

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Στόχος των προηγούμενων πινάκων ήταν να μελετήσουμε την εξέλιξη του εμπορίου στην υπό - εξέταση περιοχή. Με βάση τους Πίνακες αυτούς (Πίνακες 8α,8β,8γ) παρατηρούμε ότι συνολικά στα 69 εμπορικά καταστήματα τα 21 διατήρησαν το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας ενώ τα υπόλοιπα 48 είναι διαφορετικού αντικειμένου δραστηριότητας, Από την μελέτη των στοιχείων αυτών καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι αλλάζοντας οι καταναλωτικές ανάγκες ανάλογα με τα καταναλωτικά πρότυπα αλλάζουν και οι κατηγορίες των εμπορικών καταστημάτων. Αυτό συμβαίνει γιατί το εμπόριο πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της αγοράς και κατεπέκταση των καταναλωτών στις διάφορες χρονικές περιόδους.

στ) Πίνακας με κριτήριο την Κατάταξη των Επιχειρήσεων ανάλογα με το έτος έναρξης τους

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 9) κατατάσσονται οι εμπορικές επιχειρήσεις της περιοχής με βάση το κριτήριο του έτους έναρξης των εργασιών τους στον συγκεκριμένο χώρο. Από τον πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι η παλιότερη επιχείρηση βρίσκεται στην οδό Κορίνθου και έχει δημιουργηθεί το 1924. Η επιχείρηση αυτή είναι το Πρατήριο σιγαρέτων του Αδάμ Παρασκευόπουλου. Ακολουθούν και άλλες πιο μεταγενέστερες επιχειρήσεις, όμως δημιουργία πολλών νέων καταστημάτων παρατηρείται από τη δεκαετία του 1980 μέχρι και σήμερα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

1924 - 1987	1988 - 1999
Πρατήριο σιγαρέτων (Παρασκευόπουλος) 1924	Παντόφλες (Παΐσιος) 1988
Κοσμηματοπωλείο (Γαπαδόπουλος) 1950	Οπρωροπωλείο (Δούμος) 1988
Ηλεκτρικά είδη (Γιαννακόπουλος) 1950	Υφάσματα 1988
Κοσμηματοπωλείο (Χατζής) 1953	Φαρμακείο (Λυμπερτάδου) 1988
Ανελκυστήρες (Χατζηγιάννου) 1960	Στιλβωτήριο (Αγαλιώτης) 1988
Στιλβωτήριο (Ευαγγελιστής) 1960	Προπό (Δημακόπουλος) 1989
Κοσμηματοπωλείο (Μανιάτης) 1961	Τυπογραφείο (Φορτώσης) 1990
Κοσμηματοπωλείο (Θεοδωρόπουλος) 1963	Υποδήματα (Συνοδινός) 1990
Εσώρουχα (Μαυριοπούλου) 1964	Αρτοποιείο (Τηλιγάδης) 1990
Εσώρουχα (Φιλιππόπουλος) 1966	Αρτοποιείο (Ραμαντάνη) 1991
Κορνίζες (Ξάνθος) 1968	Είδη δώρων (Ρέμπα) 1992
Ψητοπωλείο (Λαμπρόπουλος) 1968	Κοσμηματοπωλείο (Κουτσοδήμας) 1992
Υδραυλικά είδη (Γριντέλας) 1970	Κοσμηματοπωλείο (Στρατηγόπουλος) 1992
Είδη κυνηγιού & αλιείας (Συρρόκωστα) 1970	Παιδικά ρούχα (Palatino) 1992
Νήματα (Κοτρώτσου) 1972	Τυρόπιτες (Σισιμάνης) 1993
Μεταλλικά έπιπλα (Χρυσάφης) 1972	Γυναικείες τσάντες (Σπηλιόπουλος) 1993
Μεταλλικά ράφια (Αβραντίνης) 1973	Ανθοπωλείο (Λάγιος) 1994
Φωτογραφείο (Χολιαστός) 1974	Οπτικά (Σταυρόπουλος) 1994
Ανθοπωλείο (Σταυρόπουλος) 1975	Γυναικεία ενδύματα (Free - Port) 1994
Γυναικεία Ενδύματα(Θεολογίδου) 1976	Γυναικεία ενδύματα (Ροδοπούλου) 1995
Κοσμηματοπωλείο (Ξυλιάς) 1976	Είδη δώρων (Αγουριδής) 1995
Γυναικεία Ενδύματα(Καλκιοπούλου) 1976	Τυπογραφείο (Σπάθη) 1995
Εμπόριο τροφίμων (Τσουκ. -Καζαζάκης) 1976	Ψιλικά (Αλεξοπούλου) 1995
Γιαννιώτικη Λαϊκή Τέχνη (Βαδαλούκα) 1978	Ηλεκτρικά είδη (Κούκλη) 1996
Παλαιοπωλείο (Μούρτζης) 1979	Φωτογραφείο (Αιτάλογλου) 1996
Ραπτικά (Γουργουρίνη) 1979	Έτοιμα ενδύματα (Ασημακόπουλος) 1996
Υποδήματα (Τριανταφυλλίδης) 1979	Έτοιμα ενδύματα (Ζαρκάδης) 1996
Προπό (Κατριβέσης) 1980	Οπτικά (Καμίσης) 1996
Φαρμακείο (Χειλάς) 1980	Οπτικά (Κιρκώφ) 1996
Έτοιμα ενδύματα (Benetton) 1981	Αφίσα - κορνίζα (Γκολές) 1997
Αθλητικά είδη (Λούσης) 1981	Οικιακά είδη (Αποστολόπουλος) 1997
Κοσμηματοπωλείο (Μανιάτης) 1981	Μηχανές γραφείου (Πανταζής) 1997
Προπό (Αργυριάδης) 1982	Εκκλησιαστικά είδη (Πειράκης) 1997

Αφίσα, κάρτα, κορνίζα (Κορνιζοσυνθέσεις) 1984	Εσώρουχα (Παπαρόδης) 1997
Εσώρουχα (Τζένη) 1984	Οπτικά (Αγγελόπουλος) 1997
Αρτοποιείο (Γερολυμάτος) 1986	Χαρτικά είδη (Hartopolis) 1997
Υαλικά (Παπαδόπουλος) 1986	Υποδήματα (Παίσιος) 1997
Φωτοτυπικό (Ζευγίτη) 1986	Εμπόριο ειδικών πτηνών (Μιχαλόπουλος) 1998
Πλεκτά (Bonita) 1986	Γυναικεία ενδύματα (Μπαρτζακλή) 1998
Κτηνιατρείο (Σκούρας) 1986	Είδη δώρων (Μουχάγιερ) 1998
Φαρμακείο (Γκίκας) 1987	Οικιακά είδη (Δικαϊάκου) 1998
Κοσμηματοπωλείο (Ζαφειρόπουλος) 1987	Γυναικεία ενδύματα (Ροδοπούλου) 1998
Οπτικά (Καμίσης) 1987	Καφεκοπτείο (Παπαδημητρίου) 1998
Ηλεκτρικά είδη (Ράλλης) 1987	Γυναικεία ενδύματα (Ανδριοπούλου) 1999
	Υποδήματα (Ciao) 1999
	Κινητή τηλεφωνία (Πέττας) 1999
	Είδη δώρων (Πανταζοπούλου) 1999
	Κοσμηματοπωλείο (Βουκελάτος) 1999
	Κινητή τηλεφωνία (Κουμανιώτης) 1999
	Γυναικεία ενδύματα (Πλέγας) 1999

Από τον πίνακα αυτό εύκολα παρατηρούμε ότι από το 1924 όπου εμφανίζεται η παλαιότερη επιχείρηση μέχρι τη δεκαετία του 1960 δεν υπάρχει έντονη εμπορική δραστηριότητα στους υπό - εξέταση δρόμους. Δημιουργία πολλών νέων επιχειρήσεων ειδών πολυτελείας παρατηρούμε από την δεκαετία του 1980 και μετά.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ακολουθούν πίνακες και διαγράμματα βασισμένα σε στοιχεία που παραχωρήθηκαν από την Στατιστική Υπηρεσία της Πάτρας. Βέβαια πρέπει να αναφέρουμε ότι στους ακόλουθους πίνακες τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από την Στατιστική Υπηρεσία σε μικρό βαθμό είναι πλασματικά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι αριθμοί που μας δόθηκαν από την Υπηρεσία αφορούν οικοδομικά τετράγωνα και όχι οδούς.

Το είδος και ο αριθμός των εμπορικών καταστημάτων μιας περιοχής έχουν άμεση σχέση με τους κατοίκους της περιοχής αυτής. Ανάλογα με τον αριθμό των καταστημάτων καλύπτονται επαρκώς ή όχι οι ανάγκες των κατοίκων αυτής της περιοχής. Έτσι αποτελεί βασικό στοιχείο της έρευνάς μας να διαπιστώσουμε την αναλογία μεταξύ του αριθμού των εμπορικών καταστημάτων των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως και την Πλατεία Γεωργίου και του αριθμού των κατοικιών, του αριθμού των νοικοκυριών, του αριθμού των μελών και του πραγματικού πληθυσμού. Οι πληροφορίες αυτές παραχωρήθηκαν από την Στατιστική Υπηρεσία των Πατρών οι οποίες συγκεντρώθηκαν κατά την τελευταία απογραφή του 1991 (Πίνακας 10). Η πρώτη στήλη του Πίνακα αναφέρεται στον αριθμό των οικοδομικών τετραγώνων που περικλείουν τους δρόμους της υπό - εξέταση περιοχής. Η δεύτερη στήλη αναφέρεται στον αριθμό των κατοικιών που περιλαμβάνει τις κατοικίες (συμπεριλαμβανομένου και τα κενά διαμερίσματα) που αντιστοιχούν στα ανάλογα οικοδομικά τετράγωνα της πρώτης στήλης. Η τρίτη στήλη αναφέρεται στον αριθμό των νοικοκυριών και περιέχει το πλήθος των κατοικήσιμων οικιών της περιοχής. Η επόμενη στήλη αναγράφει τον αριθμό των μελών. Η τελευταία στήλη περιέχει το πλήθος των μόνιμων κατοίκων κάθε οικοδομικού τετραγώνου, δηλαδή τον πραγματικό πληθυσμό.

Ο συνολικός πραγματικός πληθυσμός της περιοχής είναι 1013 άτομα. Ενώ ο αριθμός των μελών βρέθηκε 972 κάτι που σημαίνει ότι κατά την διενέργεια της απογραφής δεν ήταν παρόντα στην κατοικία όλα τα άτομα που διέμεναν σε αυτή.

Ο Πίνακας 11 αναφέρει την σχέση μεταξύ του αριθμού των καταστημάτων και του αριθμού των κατοικιών των οικοδομικών τετραγώνων. Η τελευταία στήλη προέκυψε μετά την διαίρεση του συνολικού αριθμού κατοικιών 580 με τον αριθμό των καταστημάτων (τύπου average). Το διάγραμμα που προέκυψε από τα στοιχεία αυτά είναι το αντίστοιχο Γράφημα 11.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
589	28	15	41	44
592	29	12	34	34
2162	35	28	45	48
593	6	1	2	2
641	34	33	72	76
642	34	23	50	54
2161	33	28	70	72
643	36	33	65	68
665	75	63	142	146
668	23	18	53	53
667	55	32	66	69
618	128	101	241	252
619	29	18	39	42
620	35	22	52	53
ΣΥΝΟΛΑ	580	427	972	1013

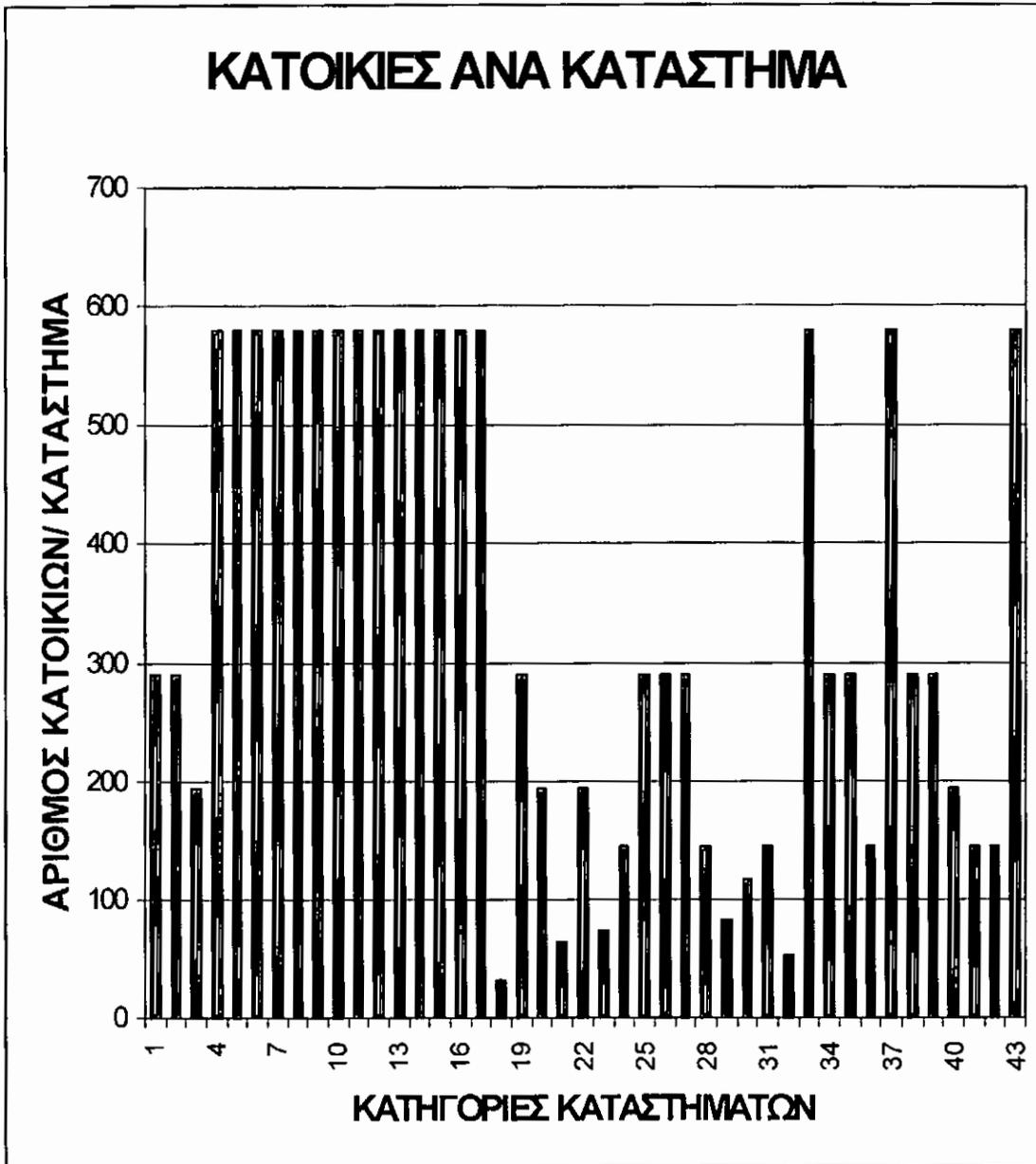
ΠΙΝΑΚΑΣ 11

	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ / ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
1	Fast - Food , ψησταριά	2	290
2	Ανθοπωλεία	2	290
3	Αρτοποιεία	3	193.3333333
4	Κατάστημα γενικού εμπορίου	1	580
5	Κατάστημα με υφάσματα	1	580
6	Κατάστημα με γεωργικά & γεωπονικά είδη	1	580
7	Κατάστημα με γυναικείες τσάντες	1	580
8	Κατάστημα με εγκαταστάσεις ανελκυστήρ.	1	580
9	Κατάστημα με είδη καφέ & τσάι	1	580
10	Κατάστημα με είδη κυνηγιού & αλιείας	1	580
11	Κατάστημα με ειδικά πτηνά	1	580
12	Κατάστημα με εκκλησιαστικά είδη	1	580
13	Κατάστημα με έπιπλα	1	580
14	Κατάστημα με μεταλλικά ράφια	1	580
15	Κατάστημα με παιδικά παιχνίδια	1	580
16	Κατάστημα με υαλικά	1	580
17	Κατάστημα σαπουνιών	1	580
18	Καταστήματα Ετοιμών ενδυμάτων	18	32.22222222
19	Καταστήματα με αθλητικά είδη	2	290
20	Καταστήματα με αφίσες, κάρτες, κορνίζες	3	193.3333333
21	Καταστήματα με είδη δώρων	9	64.44444444
22	Καταστήματα με είδη κινητής τηλεφωνίας	3	193.3333333
23	Καταστήματα εσωρούχων & πιτζαμών	8	72.5
24	Καταστήματα με ηλεκτρικά είδη	4	145
25	Καταστήματα με ραπτικά	2	290
26	Καταστήματα με υδραυλικά είδη	2	290
27	Καταστήματα με χαρτικά είδη	2	290
28	Καταστήματα οικιακών σκευών	4	145
29	Καταστήματα οπτικών	7	82.85714286
30	Καταστήματα Υποδημάτων	5	116
31	Καφετέριες, καφενεία, αναψυκτήρια	4	145
32	Κοσμηματοπωλεία	11	52.72727273
33	Κτηνιατρείο	1	580
34	Μηχανές & μεταλλικά έπιπλα γραφείου	2	290
35	Οπωροπωλεία	2	290

36	Πρακτορεία Προπό	4	145
37	Πρατήριο σιγαρέτων	1	580
38	Στιλβωτήρια	2	290
39	Τράπεζες	2	290
40	Τυπογραφεία	3	193.3333333
41	Φαρμακεία	4	145
42	Φωτογραφεία	4	145
43	Παλαιό Δημαρχείο	1	580
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	580	

Στον πίνακα 11 κάνουμε μια αντιστοιχία του αριθμού των κατοικιών σε σύγκριση με τα καταστήματα. Παρατηρούμε δηλαδή ότι π.χ. στην κατηγορία 18, όπου παρουσιάζονται τα καταστήματα ετοίμων ενδυμάτων, ότι 32,22 κατοικίες της περιοχής αντιστοιχούν σε κάθε ένα κατάστημα αυτής της κατηγορίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

Στον Πίνακα 12 που ακολουθεί παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με το είδος και τον αριθμό των καταστημάτων καθώς και πόσα από αυτά αναλογούν στα νοικοκυριά της περιοχής μας. Ο Πίνακας αυτός δημιουργήθηκε από τα στοιχεία του Πίνακα 4 και του Πίνακα 10. Η τελευταία στήλη προέκυψε μετά τη διαίρεση του συνολικού πλήθους των νοικοκυριών δηλαδή 427 με τον αριθμό των καταστημάτων. Από τη στήλη αυτή παρατηρούμε ότι ένα κατάστημα ετοιμών ενδυμάτων αντιστοιχεί σε περίπου 23 νοικοκυριά. Ένα κατάστημα υποδημάτων σε 85 νοικοκυριά ενώ μια ψησταριά σε 213 νοικοκυριά. Από τα στοιχεία αυτά βλέπουμε την τάση που παρουσιάζει η αγορά της περιοχής μας (δηλαδή των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως και την Πλατεία Γεωργίου).

Τα στοιχεία του Πίνακα παρουσιάζονται διαγραμματικά στο γράφημα 12.

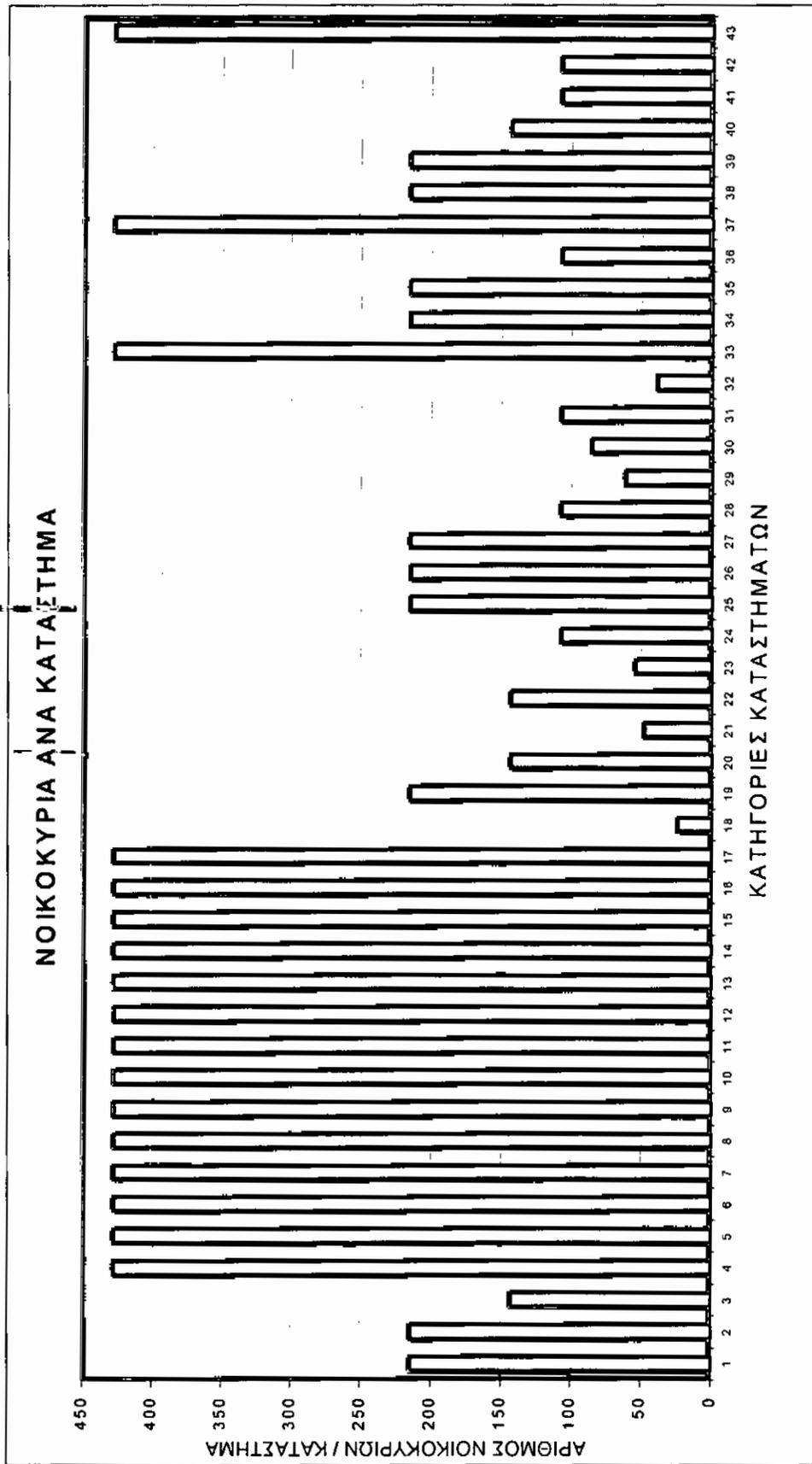
ΠΙΝΑΚΑΣ 12

	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ / ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
1	Fast - Food , ψησταριά	2	213.5
2	Ανθοπωλεία	2	213.5
3	Αρτοποιεία	3	142.3333333
4	Κατάστημα γενικού εμπορίου	1	427
5	Κατάστημα με υφάσματα	1	427
6	Κατάστημα με γεωργικά & γεωπονικά είδη	1	427
7	Κατάστημα με γυναικείες τσάντες	1	427
8	Κατάστημα με εγκαταστάσεις ανελκυστ.	1	427
9	Κατάστημα με είδη καφέ & τσάι	1	427
10	Κατάστημα με είδη κυνηγιού & αλιείας	1	427
11	Κατάστημα με ειδικά πτηνά	1	427
12	Κατάστημα με εκκλησιαστικά είδη	1	427
13	Κατάστημα με έπιπλα	1	427
14	Κατάστημα με μεταλλικά ράφια	1	427
15	Κατάστημα με παιδικά παιχνίδια	1	427
16	Κατάστημα με υαλικά	1	427
17	Κατάστημα σαπουριών	1	427
18	Καταστήματα Ετοιμών ενδυμάτων	18	23.72222222
19	Καταστήματα με αθλητικά είδη	2	213.5
20	Καταστήματα με αφίσες, κάρτες, κορνίζες	3	142.3333333
21	Καταστήματα με είδη δώρων	9	47.44444444
22	Καταστήματα με είδη κινητής τηλεφωνίας	3	142.3333333
23	Καταστήματα εσωρούχων & πιτζαμών	8	53.375

24	Καταστήματα με ηλεκτρικά είδη	4	106.75
25	Καταστήματα με ραπτικά	2	213.5
26	Καταστήματα με υδραυλικά είδη	2	213.5
27	Καταστήματα με χαρτικά είδη	2	213.5
28	Καταστήματα οικιακών σκευών	4	106.75
29	Καταστήματα οπτικών	7	61
30	Καταστήματα Υποδημάτων	5	85.4
31	Καφετέριες, καφεενεία, αναψυκτήρια	4	106.75
32	Κοσμηματοπωλεία	11	38.81818182
33	Κτηνιατρείο	1	427
34	Μηχανές & μεταλλικά έπιπλα γραφείου	2	213.5
35	Οπωροπωλεία	2	213.5
36	Πρακτορεία Προπό	4	106.75
37	Πρατήριο σιγαρέτων	1	427
38	Στιλβωτήρια	2	213.5
39	Τράπεζες	2	213.5
40	Τυπογραφεία	3	142.3333333
41	Φαρμακεία	4	106.75
42	Φωτογραφεία	4	106.75
43	Παλαιό Δημαρχείο	1	427
	ΣΥΝΟΛΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ	427	

Στον Πίνακα 12 κάνουμε μια αντιστοιχία του αριθμού των νοικοκυριών σε σχέση με τα καταστήματα. Παρατηρούμε δηλαδή ότι π.χ. στην κατηγορία 18, όπου παρουσιάζονται τα καταστήματα ετοιμών ενδυμάτων, ότι 23,72 νοικοκυριά της περιοχής αντιστοιχούν σε κάθε κατάστημα αυτής της κατηγορίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 12

Στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 13) παρουσιάζεται η σχέση που υπάρχει ανάμεσα στα μέλη ενός νοικοκυριού και του αριθμού των εμπορικών καταστημάτων. Ο Πίνακας αυτός προέκυψε από τα στοιχεία των Πινάκων 4 και 10. Το συνολικό πλήθος των μελών της περιοχής μας καταμετρήθηκε σε 972 άτομα. Από τον Πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι μόνο 54 άτομα αντιστοιχούν σε κάθε κατάσταση ετοιμών ενδυμάτων. Πολύ μικρός αριθμός αν τον συγκρίνουμε με άλλα εμπορικά καταστήματα όπως για παράδειγμα τα καταστήματα παιδικών παιχνιδιών ή επίπλων ή ειδών κυνηγιού και αλιείας. Στα καταστήματα αυτά αντιστοιχούν και τα 972 μέλη. Άρα διαπιστώνεται ότι όσο πιο μικρός είναι ο αριθμός των εμπορικών καταστημάτων τόσο πιο πολλά μέλη αντιστοιχούν σε αυτά. Το γράφημα 13 απεικονίζει γραφικά τα στοιχεία του παραπάνω Πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

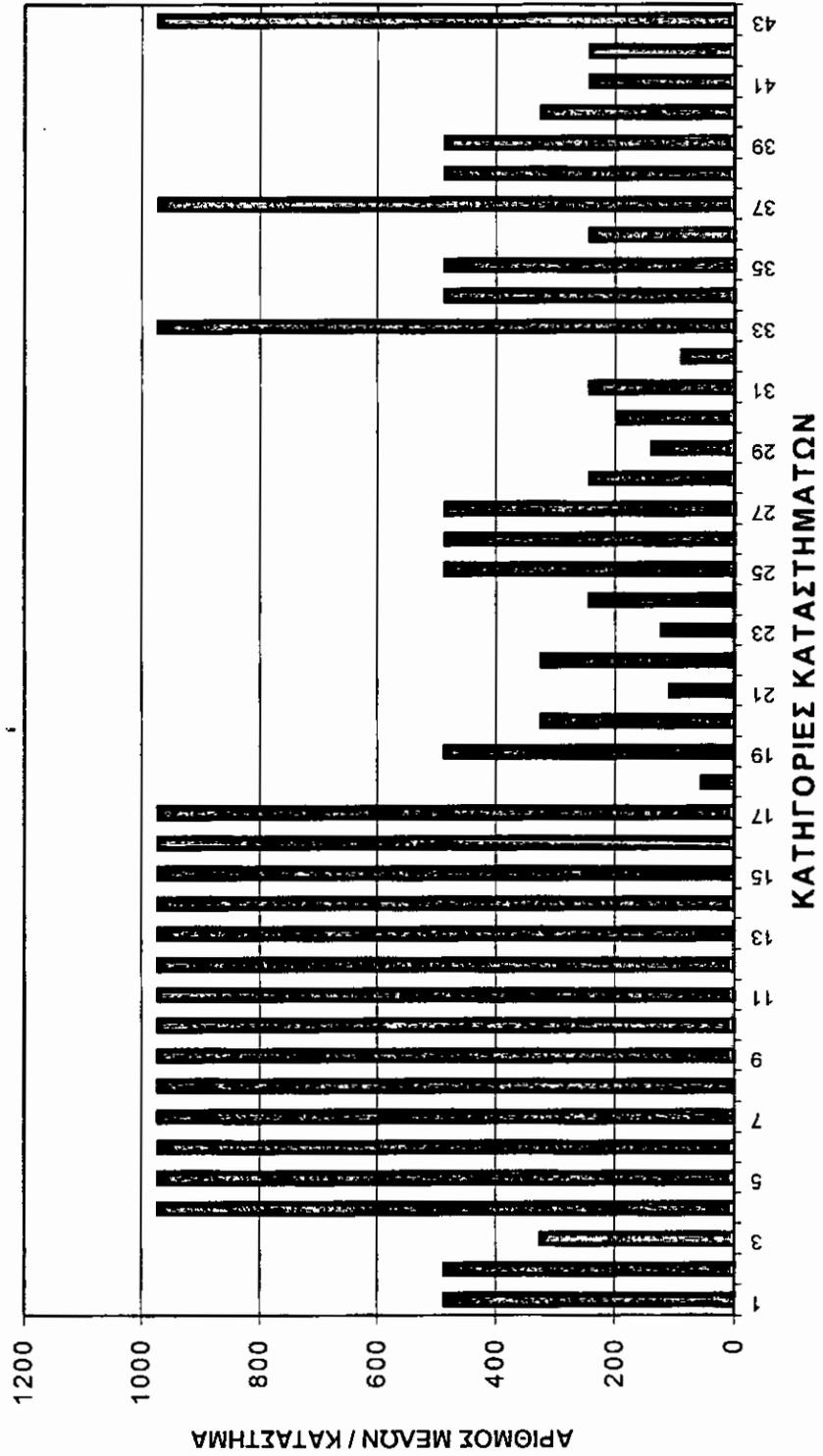
	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ / ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
1	Fast - Food , ψησταριά	2	486
2	Ανθοπωλεία	2	486
3	Αρτοποιεία	3	324
4	Κατάστημα γενικού εμπορίου	1	972
5	Κατάστημα με υφάσματα	1	972
6	Κατάστημα με γεωργικά & γεωπονικά είδη	1	972
7	Κατάστημα με γυναικείες τσάντες	1	972
8	Κατάστημα με εγκαταστάσεις ανελκυστ.	1	972
9	Κατάστημα με είδη καφέ & τσάι	1	972
10	Κατάστημα με είδη κυνηγιού & αλιείας	1	972
11	Κατάστημα με ειδικά πτηνά	1	972
12	Κατάστημα με εκκλησιαστικά είδη	1	972
13	Κατάστημα με επίπλα	1	972
14	Κατάστημα με μεταλλικά ράφια	1	972
15	Κατάστημα με παιδικά παιχνίδια	1	972
16	Κατάστημα με υαλικά	1	972
17	Κατάστημα σαπουνιών	1	972
18	Καταστήματα Ετοιμών ενδυμάτων	18	54
19	Καταστήματα με αθλητικά είδη	2	486
20	Καταστήματα με αφίσες, κάρτες, κορνίζες	3	324
21	Καταστήματα με είδη δώρων	9	108
22	Καταστήματα με είδη κινητής τηλεφωνίας	3	324
23	Καταστήματα εσωρούχων & πιτζαμών	8	121.5
24	Καταστήματα με ηλεκτρικά είδη	4	243
25	Καταστήματα με ραπτικά	2	486

26	Καταστήματα με υδραυλικά είδη	2	486
27	Καταστήματα με χαρτικά είδη	2	486
28	Καταστήματα οικιακών σκευών	4	243
29	Καταστήματα οπτικών	7	138.8571429
30	Καταστήματα Υποδημάτων	5	194.4
31	Καφετέριες, καφενεία, αναψυκτήρια	4	243
32	Κοσμηματοπωλεία	11	88.36363636
33	Κτηνιατρείο	1	972
34	Μηχανές & μεταλλικά έπιπλα γραφείου	2	486
35	Οπωροπωλεία	2	486
36	Πρακτορεία Προπό	4	243
37	Πρατήριο σιγαρέτων	1	972
38	Στιλβωτήρια	2	486
39	Τράπεζες	2	486
40	Τυπογραφεία	3	324
41	Φαρμακεία	4	243
42	Φωτογραφεία	4	243
43	Παλαιό Δημαρχείο	1	972
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ	972	

Στον πίνακα 13 κάνουμε μια αντιστοιχία του αριθμού των μελών ενός νοικοκυριού σε σύγκριση με τα καταστήματα. Παρατηρούμε δηλαδή ότι π.χ. στην κατηγορία 18, όπου παρουσιάζονται τα καταστήματα των ετοιμών ενδυμάτων, ότι αντιστοιχούν 54 μέλη ανά κατάστημα αυτής της κατηγορίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

ΜΕΛΗ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Στον Πίνακα 14 απεικονίζεται η σχέση του πραγματικού πληθυσμού με το είδος και τον αριθμό των εμπορικών καταστημάτων. Ο πραγματικός πληθυσμός της περιοχής μας είναι 1013 άτομα. Παρατηρούμε από τον Πίνακα αυτό ότι σε ένα κατάστημα ετοιμών ενδυμάτων αντιστοιχούν περίπου 56 άτομα ενώ σε ένα κατάστημα παιδικών παιχνιδιών αντιστοιχούν και τα 1013 άτομα του πραγματικού πληθυσμού της περιοχής. Όλα τα στοιχεία του Πίνακα παρουσιάζονται στο Γράφημα 14.

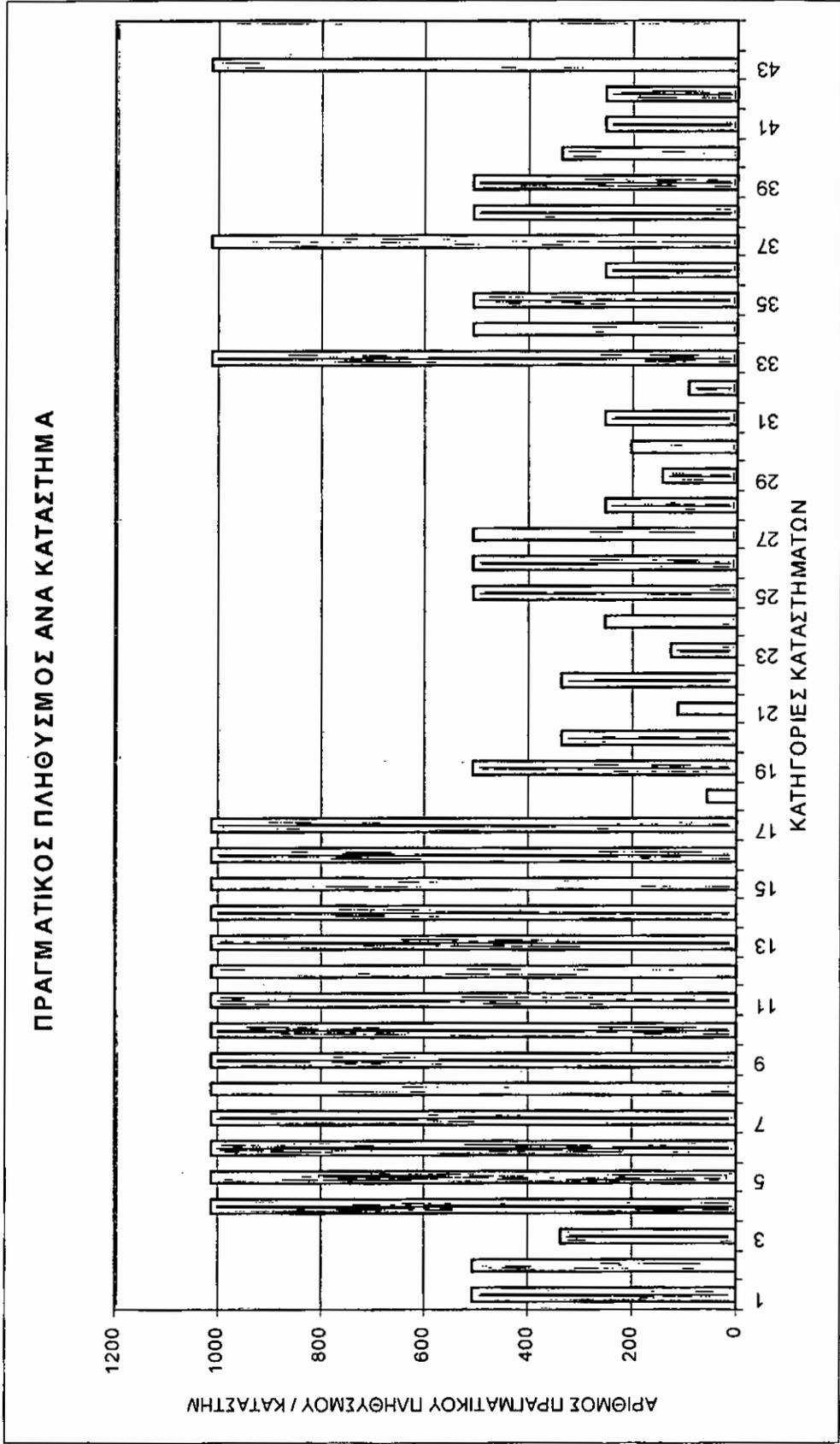
ΠΙΝΑΚΑΣ 14

	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ / ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
1	Fast - Food , ψησταριά	2	506.5
2	Ανθοπωλεία	2	506.5
3	Αρτοποιεία	3	337.6666667
4	Κατάστημα γενικού εμπορίου	1	1013
5	Κατάστημα με υφάσματα	1	1013
6	Κατάστημα με γεωργικά & γεωπονικά είδη	1	1013
7	Κατάστημα με γυναικείες τσάντες	1	1013
8	Κατάστημα με εγκαταστάσεις ανελκυστ.	1	1013
9	Κατάστημα με είδη καφέ & τσάι	1	1013
10	Κατάστημα με είδη κυνηγιού & αλιείας	1	1013
11	Κατάστημα με ειδικά πτηνά	1	1013
12	Κατάστημα με εκκλησιαστικά είδη	1	1013
13	Κατάστημα με έπιπλα	1	1013
14	Κατάστημα με μεταλλικά ράφια	1	1013
15	Κατάστημα με παιδικά παιχνίδια	1	1013
16	Κατάστημα με υαλικά	1	1013
17	Κατάστημα σαπουνιών	1	1013
18	Καταστήματα Ετοιμών ενδυμάτων	18	56.27777778
19	Καταστήματα με αθλητικά είδη	2	506.5
20	Καταστήματα με αφίσες, κάρτες	3	337.6666667
21	Καταστήματα με είδη δώρων	9	112.5555556
22	Καταστήματα με είδη κινητής τηλεφωνίας	3	337.6666667
23	Καταστήματα εσωρούχων & πιτζαμών	8	126.625
24	Καταστήματα με ηλεκτρικά είδη	4	253.25
25	Καταστήματα με ραπτικά	2	506.5
26	Καταστήματα με υδραυλικά είδη	2	506.5

27	Καταστήματα με χαρτικά είδη	2	506.5
28	Καταστήματα οικιακών σκευών	4	253.25
29	Καταστήματα οπτικών	7	144.7142857
30	Καταστήματα Υποδημάτων	5	202.6
31	Καφετέριες, καφενεία, αναψυκτήρια	4	253.25
32	Κοσμηματοπωλεία	11	92.09090909
33	Κτηνιατρείο	1	1013
34	Μηχανές & μεταλλικά έπιπλα γραφείου	2	506.5
35	Οπωροπωλεία	2	506.5
36	Πρακτορεία Προπό	4	253.25
37	Πρατήριο σιγαρέτων	1	1013
38	Στιλβωτήρια	2	506.5
39	Τράπεζες	2	506.5
40	Τυπογραφεία	3	337.6666667
41	Φαρμακεία	4	253.25
42	Φωτογραφεία	4	253.25
43	Παλαιό Δημαρχείο	1	1013
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	1013	

Στον πίνακα 14 κάνουμε μια αντιστοιχία του πραγματικού πληθυσμού σε σύγκριση με τα καταστήματα. Παρατηρούμε δηλαδή ότι στην κατηγορία 18, όπου παρουσιάζονται τα καταστήματα ετοιμών ενδυμάτων ότι 56,27 άτομα του πραγματικού πληθυσμού της περιοχής αντιστοιχούν σε κάθε ένα κατάστημα αυτής της κατηγορίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρατίθενται οι συνεντεύξεις που πήραμε από δύο εμπόρους που διαθέτουν κατάστημα στην υπό - εξέταση περιοχή. Ο ένας ήταν ο κύριος Φιλιππόπουλος ο οποίος διαθέτει κατάστημα εσωρούχων και πιζαμών στην οδό Κορίνθου. Ο άλλος έμπορος θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του. Οι συνεντεύξεις - μαρτυρίες αυτές είχαν σαν σκοπό να μας βοηθήσουν στην συγκέντρωση περισσότερων πληροφοριών για την καλύτερη διεξαγωγή συμπερασμάτων, για την έρευνά μας όσον αφορά την εξέλιξη του εμπορίου στην Πάτρα και ειδικότερα στη δική μας περιοχή.

Κύριος Φιλιππόπουλος

1. Κύριε Φιλιππόπουλε τι γνωρίζετε για την ιστορία και την εξέλιξη των υπό - εξέταση δρόμων ;

Στους δρόμους που σας ενδιαφέρουν, παλιότερα το εμπόριο ήταν διαφορετικό. Ήταν συγκεντρωμένο σε μικρούς χώρους και τα μαγαζιά μπορούσαν να επιβιώσουν και μόνο με χονδρεμπόριο.

2. Πότε άρχισαν οι δρόμοι αυτοί να έχουν έντονη εμπορική κίνηση ;

Η Κορίνθου άργησε σχετικά να έχει έντονη εμπορική κίνηση. Άρχισε να παρουσιάζει αυξημένη κίνηση από τη δεκαετία του 1960 και έπειτα. Οι κύριοι εμπορικοί δρόμοι τότε, όπου ήταν κατά κάποιο τρόπο συγκεντρωμένο το εμπόριο, ήταν η Μαιζώνος, η Αγίου Νικολάου και η Ερμού.

3. Παλαιότερα τι είδους εμπορικά καταστήματα υπήρχαν σε αυτούς τους δρόμους ;

Η Κορίνθου είχε τα καλύτερα μαγαζιά. Υπήρχαν από ότι θυμάμαι αρκετά μαγαζιά που εμπορεύονταν εσώρουχα όπως και το δικό μας κατάστημα, ένα βιβλιοπωλείο, ζαχαροπλαστεία, μπακάλικά, χασάπικα και φαρμακεία. Δεν υπήρχαν τότε τόσα πολλά καταστήματα που εμπορεύονταν έτοιμα ενδύματα όπως σήμερα, γεγονός που αποδεικνύει πόσο διαφορετικό είναι στις μέρες μας το εμπόριο.

4. Ποια η γνώμη σας για την σημερινή μορφή της αγοράς στους δρόμους αυτούς (Κορίνθου- Μαιζώνος - Ρήγα Φεραίου) ;

Θεωρώ ότι αν και το κέντρο ασφυκτιά, με το γεγονός ότι υπάρχουν μικροί χώροι, μικρά πεζοδρόμια και έντονη κίνηση από ανθρώπους και αυτοκίνητα, έχει αλλάξει τελείως η μορφή της αγοράς , το εμπόριο μοιάζει ευκολότερο και τα πράγματα είναι καλύτερα και για τους εμπόρους αλλά και για τους καταναλωτές.

5. Παρατηρείται το φαινόμενο να εξαπλώνονται σιγά - σιγά οι επιχειρήσεις σε χώρους εκτός του κέντρου. Θεωρείτε ότι έτσι απειλείται το κατά εξοχήν εμπορικό κέντρο της Πάτρας ;

Πιστεύω ότι δεν υπάρχει περίπτωση να μειωθεί η κίνηση και να αποδυναμωθούν τα καταστήματα που βρίσκονται στο κέντρο της Πάτρας, παρόλο που δημιουργούνται πολλές επιχειρήσεις και εκτός του κέντρου της πόλης. Τα καταστήματα που βρίσκονται στο κέντρο ή κοντά σε αυτό εξυπηρετούν πολλούς κατοίκους της πόλης και αυτό γιατί μπορούν εύκολα να κάνουν τις αγορές τους με τα πόδια χωρίς να χρειάζεται να χρησιμοποιήσουν αυτοκίνητο.

Ανώνυμος έμπορος

1. Τι γνωρίζετε για την ιστορία και τη εξέλιξη των υπό - εξέταση δρόμων ;

Παλαιότερα η εξέλιξη και η ανάπτυξη της Πάτρας στηριζόταν κυρίως στο εμπόριο της σταφίδας όπου γίνονταν εξαγωγές της από το λιμάνι της πόλης. Όταν όμως το εμπόριο της σταφίδας άρχισε να μειώνεται και να χάνεται άρχισε και η Πάτρα να χάνει μέρος της οικονομικής της ισχύς και αίγλης.

2. Πότε άρχισαν οι δρόμοι αυτοί να έχουν έντονη εμπορική κίνηση ;

Η Κορίνθου πάντα είχε έντονη κίνηση γιατί εκεί βρίσκονταν πολλά καλά καταστήματα. Μεγάλη όμως άνθηση γνώριζε από τις αρχές της δεκαετίας (1900) κυρίως και το κάτω μέρος της Ερμού.

3. Παλαιότερα τι είδους εμπορικά καταστήματα υπήρχαν σε αυτούς τους δρόμους (Κορίνθου - Μαιζώνος - Ρήγα Φεραίου) ;

Η Ρήγα Φεραίου είχε πολλές αποθήκες και πολλά καταστήματα με χονδρική κυρίως πώληση. Στη Μαιζώνος στο χώρο που βρίσκεται τώρα το Παλαιό Δημαρχείο το οποίο στεγάζεται εκεί από το 1911, πριν υπήρχε μια μεγάλη αποθήκη εισαγωγής υφασμάτων που ονομαζόταν VITAL. Τότε, τις εισαγωγές και εξαγωγές των υφασμάτων τις έκαναν κυρίως οι Εβραίοι, οι οποίοι είχαν δημιουργήσει και Εβραϊκή συνοικία. Η Κορίνθου διέθετε αρκετά καλά μαγαζιά για την εποχή.

4. Ποια η γνώμη σας για τη σημερινή μορφή της αγοράς στους δρόμους αυτούς ;

Πιστεύω, ότι η σημερινή μορφή της αγοράς που εμφανίζει το κέντρο της Πάτρας είναι αρκετά καλή σε σχέση με τα παλιότερα χρόνια. Υπάρχουν πολύ περισσότερα καταστήματα από ότι παλιότερα, τα οποία προσέχουν πολύ την ποιότητα των εμπορευμάτων τους, διαθέτουν μεγάλη ποικιλία και άρα είναι πολύ πιθανό να ικανοποιηθούν στο μέγιστο οι επιθυμίες και οι ανάγκες των καταναλωτών.

5. Παρατηρείται το φαινόμενο να εξαπλώνονται σιγά- σιγά οι επιχειρήσεις σε χώρους εκτός του κέντρου. Θεωρείτε ότι έτσι απειλείται το κατά εξοχήν εμπορικό κέντρο της Πάτρας ;

Εν γένει θα μειωθεί η κίνηση στο κέντρο της πόλης χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι θα απειληθεί το κατά εξοχήν εμπορικό κέντρο της Πάτρας. Σίγουρα οι καινούριες επιχειρήσεις θα προσελκύσουν το ενδιαφέρον των καταναλωτών, γιατί είναι γνωστό ότι κάθε τι καινούριο πρέπει και να δοκιμάζεται από το καταναλωτικό κοινό. Όμως τα καταστήματα που λειτουργούν πολλά χρόνια στο κέντρο της πόλης και με το πέρασμα του χρόνου έχουν ήδη σταθερή πελατεία πολύ δύσκολο είναι να απειληθούν και να αποδυναμωθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Συμπεράσματα

Με βάση τα παραπάνω ιστορικά και στατιστικά δεδομένα στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται παρακάτω σκέψεις και συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε μετά την επεξεργασία και ανάλυση αυτών των στοιχείων.

- Με την έναρξη της μελέτης διαπιστώθηκε ότι οι υπό - εξέταση δρόμοι Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου καλύπτονται σε όλο το μήκος τους από μικρά κυρίως εμπορικά καταστήματα που σημειώνουν έντονη εμπορική κίνηση.
- Μετά το ερώτημα που τέθηκε στους εμπόρους σχετικά με το έτος έναρξης της επιχείρησης προέκυψε ότι η πιο παλιά επιχείρηση είναι το Πρατήριο σιγαρέτων του Αδάμ Παρασκευόπουλου στην οδό Κορίνθου. Δημιουργήθηκε το 1924. Το 1950 δημιουργήθηκαν το κοσμηματοπωλείο του Παπαδόπουλου στην οδό Ρήγα Φεραίου και το κατάστημα ηλεκτρικών ειδών του Γιαννακόπουλου στην οδό Μαιζώνος. Δημιουργία πολλών νέων καταστημάτων έχουμε από το 1980 μέχρι σήμερα.
- Παλαιότερα το είδος των καταστημάτων που κυριαρχούσε στην υπό - εξέταση περιοχή ήταν αυτά που εμπορεύονταν έτοιμα ενδύματα. Επίσης από την έρευνα παρατηρήθηκε ότι παλαιότερα υπήρχαν καταστήματα που εμπορεύονταν λάδι, γουναρικά, μουσικούς δίσκους, ποδήλατα καθώς υπήρχαν και πολλές αποθήκες, καταστήματα που δεν εμφανίζονται στη σημερινή μορφή της αγοράς της υπό - εξέταση περιοχής. Και αυτό γιατί αυτά τα καταστήματα τα διαδέχτηκαν σύγχρονα καταστήματα ετοιμών ενδυμάτων, υποδημάτων κοσμηματοπωλεία και καταστήματα οπτικών. Κυρίως η στροφή προς αυτού του είδους τις επιχειρήσεις συντελέστηκε την δεκαετία του '80.
- Σχετικά με την καταγωγή των εμπόρων της περιοχής διαπιστώθηκε ότι οι περισσότεροι κατάγονται από την Πάτρα. Γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι περισσότεροι παρέμειναν στον τόπο καταγωγής τους θεωρώντας ότι αυτός αποτελεί γνώριμο περιβάλλον και πρόσφορο έδαφος για καλύτερο ξεκίνημα της εμπορικής τους δραστηριότητας.

- Σχετικά με την έρευνα του τρόπου απόκτησης της επιχείρησης παρατηρήσαμε ότι οι περισσότεροι έμποροι (69%) είναι αυτοδημιούργητοι και ότι ένα μεγάλο ποσοστό αυτών προέρχεται από γονείς έμπορους. Επίσης διαπιστώσαμε ότι ένα ποσοστό (14%) αποτελεί κληρονομική διαδοχή κυρίως σε ανθοπωλεία, καταστήματα ηλεκτρικών ειδών, υποδημάτων και ψησταριές. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι οι κληρονόμοι έκριναν ότι το συγκεκριμένο αντικείμενο δραστηριότητας στον συγκεκριμένο χώρο ήταν κερδοφόρο και άξιζε η επιχείρηση να συνεχιστεί. Επίσης, μπορεί τα παιδιά των γονέων εμπόρων να μην είχαν καλύτερη επιλογή εργασίας σε κάποιον άλλον τομέα εκτός από αυτό τον οποίο τελικά επέλεξαν.
- Από το σύνολο των εμπορικών καταστημάτων (147) στους τρεις υπό - εξέταση δρόμους καταμετρήθηκαν 18 καταστήματα που εμπορεύονται έτοιμα ενδύματα, γεγονός το οποίο φανερώνει ότι το συγκεκριμένο αντικείμενο δραστηριότητας κυριαρχεί στην περιοχή αυτή. Η ποιοτική εμφάνιση των καταστημάτων αυτών αλλά και των εμπορευμάτων τους με τάση να πλησιάζουν τις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών μαρτυρούν την ύπαρξη ισχυρού ανταγωνισμού.
- Στην περιοχή μας παρόλο που είναι κεντρική παρατηρείται ένας μεγάλος αριθμός κενών καταστημάτων (16). Μια εκδοχή για την εξήγηση του φαινομένου αυτού είναι ότι τα ενοίκια είναι υψηλά όπως μας επισήμαναν και οι ίδιοι οι έμποροι.
- Τέλος, από την έρευνα διαπιστώσαμε ότι το εμπορικό κέντρο της Πάτρας μέρος του οποίου αποτελούν και οι υπό - εξέταση δρόμοι Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου παρουσιάζει εκτός από πολλά και κυρίως μικρά εμπορικά καταστήματα στενότητα χώρου και έλλειψη υποδομής. Όλα αυτά αποτελούν κύρια εμπόδια για την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής με συνέπεια όλο και περισσότερες επιχειρήσεις, π.χ πολυκαταστήματα να δημιουργούνται εκτός του κέντρου της Πάτρας. Με άμεσο αποτέλεσμα το αγοραστικό κοινό να στρέφεται όλο και περισσότερο στα εκτός κέντρου καταστήματα. Προκειμένου, η εμπορική δραστηριότητα των δρόμων αυτών να διατηρηθεί και να ενισχυθεί απαιτείται η άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζει το κέντρο της Πάτρας. Δηλαδή αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού, εξεύρεση χώρων στάθμευσης και άλλων έργων υποδομής (δημιουργία πεζόδρομων).

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Η έρευνα αυτή προσπάθησε να συγκεντρώσει στοιχεία που θα βοηθούσαν στο να καταλήξουμε σε συμπεράσματα σχετικά με το εμπόριο και την εξέλιξή του. Κύριο αντικείμενο της μελέτης μας ήταν το εμπόριο που αναπτύσσεται στην αγορά των οδών Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου - των τριών κυριότερων εμπορικών δρόμων της Κάτω Πόλης - από το ύψος της Δημητρίου Βότση έως και την Πλατεία Γεωργίου Α΄. Έτσι, συγκεντρώθηκαν ιστορικά στοιχεία που σχετίζονται με την Πάτρα γενικά αλλά και ειδικότερα με την υπό - εξέταση περιοχή μας. Στη συνέχεια μέσω των ερωτηματολογίων συγκεντρώθηκαν τα στοιχεία που σχετίζονται με την εμπορική δραστηριότητα των οδών αυτών. Αφού λοιπόν συγκεντρώθηκαν στοιχεία και δεδομένα σχετικά με το παρελθόν και το παρόν της αγοράς των οδών αυτών εκφράστηκαν κάποιες σκέψεις για το μέλλον της.

Οι οδοί Κορίνθου, Μαιζώνος και Ρήγα Φεραίου αποτελούν τους σημαντικότερους δρόμους στο κέντρο της πόλης και σημειώνουν αξιόλογη εμπορική κίνηση. Η δημιουργία νέων καταστημάτων στις οδούς αυτές σημειώνεται την τελευταία δεκαετία. Παρατηρείται όμως έντονα ότι το εμπορικό κέντρο της Πάτρας, μέσα στο οποίο εντάσσονται και οι δρόμοι τους οποίους ερευνήσαμε και μελετήσαμε, ασφυκτιά. Παρουσιάζονται, δηλαδή προβλήματα λόγω της στενότητας του χώρου, γεγονός που σημαίνει ότι υπάρχουν μικροί χώροι για δημιουργία νέων καταστημάτων καθώς επίσης παρατηρούνται ελάχιστοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων. Όλα αυτά τα στοιχεία οδηγούν στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων σε χώρους εκτός του κέντρου της πόλης.

Ολοκληρώνοντας, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στους λίγους μήνες που πέρασαν από την στιγμή που διηγήχθη η έρευνα και έγινε η χωροταξική καταγραφή των εμπορικών καταστημάτων της περιοχής μας, μέχρι σήμερα έχουν σημειωθεί ορισμένες αλλαγές. Έτσι, κάποια καταστήματα έκλεισαν ή άλλαξαν αντικείμενο δραστηριότητας. Για παράδειγμα, δημιουργήθηκαν δύο νέα καταστήματα ετοιμών ενδυμάτων και δύο καταστήματα με είδη δώρων. Αυτό το γεγονός αποδεικνύει την ταχύτητα με την οποία μεταβάλλεται και εξελίσσεται η εμπορική δραστηριότητα μιας περιοχής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οι βιβλιογραφικές πηγές για την συγγραφή της εργασίας μας είναι:

ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ - ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΧΑΡΑ

"Εξέλιξη του σχεδίου πόλεως των Πατρών 1829 - 1989"

Α. ΜΑΡΑΣΛΗ

"Πάτρα 1900"

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

"Ιστορικό Λεξικό των Πατρών"

ΣΤ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ

"Ιστορία της πόλεως των Πατρών"

